

Αθήνα, 12.9.2024

Συνέντευξη του Πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη στον ραδιοφωνικό σταθμό Talk Radio 98.9 και στους δημοσιογράφους Τάκη Χατζή και Αθηναΐδα Νέγκα

Τάκης Χατζής: Κυρίες και κύριοι, καλή σας μέρα. Ακούτε Talk Radio, στους 98.9, ο Τάκης Χατζής και η Αθηναΐς Νέγκα.

Αθηναΐς Νέγκα: Καλή σας ημέρα. Δεν είμαστε μόνοι μας σήμερα στο στούντιο, εδώ είναι...

Τάκης Χατζής: Ενώ θα έπρεπε.

Αθηναΐς Νέγκα: Μα κάναμε εμείς μία πρόσκληση και ανταποκρίθηκε ο Πρωθυπουργός.

Τάκης Χατζής: Και πήγες κι έφερες τον Πρωθυπουργό. Εντάξει τώρα, εντάξει, εγώ τι χρωστάω;

Αθηναΐς Νέγκα: Εντάξει, καλημέρα σας.

Τάκης Χατζής: Καλημέρα σας, κ. Πρόεδρε.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Καλημέρα σε σας, καλημέρα στους ακροατές σας και ευχαριστώ πολύ για την πρόσκληση.

Τάκης Χατζής: Να είστε καλά.

Αθηναΐς Νέγκα: Εμείς ευχαριστούμε.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Να μην σας ακούω μόνο, να τα λέμε και στο στούντιο, έτσι;

Τάκης Χατζής: Ναι, όχι, εμείς ευχαριστούμε ειδικώς γιατί ήρθατε στο στούντιο, έχει σημασία αυτό, δεν μας φέρατε στο Μαξίμου, δεν θέλατε να την κάνουμε τηλεφωνικά, θέλατε να έρθετε εδώ κι αυτό για μας είναι πάρα πολύ σημαντικό.

Λοιπόν, για να μην χάνουμε χρόνο, θέλω να ξεκινήσουμε από το μεγάλο θέμα που έχει δημιουργηθεί τις τελευταίες μέρες και τη δήλωση που κάνατε σχετικά με το μεταναστευτικό. Είπατε δύο πράγματα.

Το ένα είναι ότι «δεν μπορούν να καθορίζουν οι διακινητές ποιοι έρχονται στην Ευρώπη» και μία δήλωση που κάνατε με τον Καγκελάριο τον Αυστριακό, ότι δεν μπορεί η Ελλάδα να φορτωθεί όλο αυτό το βάρος, ας πούμε. Πού βρισκόμαστε με αυτό το θέμα και ποια είναι η προοπτική την οποία δίνει η κυβέρνηση γι' αυτό το θέμα;

Κυριάκος Μητσοτάκης: Μία σύντομη επισκόπηση όσων έχουν γίνει, κ. Χατζή και κα Νέγκα, τα τελευταία χρόνια. Η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, από τότε που μας εμπιστεύθηκε ο ελληνικός λαός, έχει ακολουθήσει μία πολύ πιο αυστηρή αλλά δίκαιη πολιτική ως προς το μεταναστευτικό ζήτημα.

Ξεκινώντας με την προστασία των συνόρων της χώρας τον Μάρτιο του 2020, απέναντι σε μια ουσιαστικά οργανωμένη εισβολή δεκάδων χιλιάδων μεταναστών και προσφύγων, τότε η Ελλάδα όχι απλά υπερασπίστηκε τα σύνορα της πατρίδας μας, υπερασπίστηκε τα ευρωπαϊκά σύνορα.

Θυμάστε, είχε έρθει όλη η ηγεσία της Ευρώπης τότε στον Έβρο και θα σας έλεγα ότι ήταν το πρώτο βήμα σε μία συστηματική προσπάθεια της χώρας μας να πείσει όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση ότι αν δεν μπορέσουμε να λύσουμε το ζήτημα των εξωτερικών συνόρων της Ευρώπης, να περιορίσουμε δηλαδή σημαντικά τον αριθμό όσων μπαίνουν παράνομα στην Ευρώπη, δεν θα μπορέσουμε ποτέ ως ήπειρος να αντιμετωπίσουμε το ζήτημα των δευτερογενών ροών, τι

συμβαίνει, δηλαδή, από τη στιγμή που κάποιος μπαίνει, ας πούμε στην Ελλάδα ή την Ιταλία, αν θα καταλήξει στη Σουηδία ή τη Γερμανία.

Και η Ευρώπη, αργά αλλά σταθερά, προσαρμόστηκε σε αυτή την ελληνική προτεραιότητα, με αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, με περισσότερη χρηματοδότηση για τις χώρες που βρίσκονται στα εξωτερικά σύνορα.

Τάκης Χατζής: Με συγχωρείτε που σας διακόπτω, δεν είναι πρόθεσή μου, αλλά άλλαξαν και πολιτικές πάνω στο μεταναστευτικό πολλά κράτη...

Κυριάκος Μητσοτάκης: Βεβαίως.

Τάκης Χατζής: Βλέποντας ένα κύμα της ακροδεξιάς να κατακλύζει την Ευρώπη εξ αφορμής και αυτού του θέματος, του μεταναστευτικού, έτσι; Νομίζω ότι συνέβη αυτό.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Ναι, αυτό που θέλω να τονίσω, όμως, είναι καταρχάς ότι αυτή η αυστηρή πολιτική την οποία ακολούθησε η κυβέρνησή μας είχε ως αποτέλεσμα: πρώτον, να μειωθούν ουσιαστικά σημαντικά οι ροές, κυρίως στο Αιγαίο, αλλά και στον Έβρο.

Δεύτερον, να εξομαλυνθεί πλήρως η κατάσταση στα νησιά του Ανατολικού Αιγαίου. Θυμάστε τις εικόνες που είχαμε, της Μόριας, με 20.000, 25.000 κατατρεγμένους ανθρώπους να κοιμούνται στους δρόμους, σε άθλιες συνθήκες. Αν πάτε σήμερα στο Ανατολικό Αιγαίο, δεν θα σας μιλήσουν για προσφυγικό πρόβλημα. Αντίθετα, θα εκφράσουν την ικανοποίησή τους για το γεγονός ότι έχουμε Τούρκους επισκέπτες οι οποίοι έρχονται, αξιοποιώντας τη fasttrack visa, στα νησιά μας.

Και, τρίτον, χορηγώντας γρήγορα διαδικασίες ασύλου και δίνοντας άσυλο σε όσους πρέπει να απολαμβάνουν διεθνούς προστασίας.

Στείλαμε δηλαδή ένα μήνυμα, με αυτή την ενεργητική πολιτική, ότι δεν θα κάνουν κουμάντο οι διακινητές. Εκατοντάδες βρίσκονται ήδη σε...

Τάκης Χατζής: Ναι, αλλά δεν θα κάνουν κουμάντο οι διακινητές, θα πρέπει παράλληλα, φαντάζομαι, να παίρνετε κάποια μέτρα γι' αυτό, για τους διακινητές εννοώ. Δηλαδή κάποια μέτρα που δεν μπορούν να τους επιτρέψετε να υπάρχουν υπό αυτή την έννοια. Να συλλαμβάνονται, να...

Κυριάκος Μητσοτάκης: Οι διακινητές, αυτή τη στιγμή εκατοντάδες είναι στη φυλακή, πολλοί εκ των οποίων θα αντιμετωπίσουν πολύ βαριές συνέπειες της ελληνικής Δικαιοσύνης.

Κάτι τελευταίο, όμως, για να έρθω στο ζήτημα της Γερμανίας, το οποίο με ρωτήσατε. Δύο παρατηρήσεις σύντομες: το προσφυγικό-μεταναστευτικό δεν είναι από τα πρώτα ζητήματα τα οποία απασχολούν τους Έλληνες πολίτες. Αν ρωτήσετε, το βλέπετε...

Τάκης Χατζής: Απασχολούν την Ευρώπη, όμως.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Γιατί όμως; Γιατί το λύσαμε. Απασχολεί την Ευρώπη. Απασχολεί τη Γερμανία, η οποία Γερμανία είχε μια εξαιρετικά ανεκτική και, θα έλεγα, κοινωνικά γενναϊόδωρη πολιτική απέναντι στους μετανάστες, η οποία τώρα δημιουργεί μεγάλες κοινωνικές αντιδράσεις.

Η απάντηση, όμως, δεν μπορεί να είναι η μονομερής κατάργηση του Σένγκεν και το να πετάξουμε το μπαλάκι ουσιαστικά στις χώρες οι οποίες βρίσκονται στα εξωτερικά σύνορα της Ευρώπης.

Τάκης Χατζής: Μπορεί να το κάνουν, όμως. Υπάρχει κίνδυνος να το κάνουν αυτό.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Δεν είναι αυτό κάτι το οποίο εύκολα μπορεί να γίνει ανεκτό. Γι' αυτό βλέπετε ότι υπήρχε και πολύ μεγάλη αντίδραση από τις χώρες που έχουν χερσαία σύνορα με τη Γερμανία. Σε πρώτη φάση...

Τάκης Χατζής: Η Γερμανία, όμως, δεν έχει θάλασσες για να πηγαίνουν από τη θάλασσα, εδώ εμείς έχουμε θαλάσσια σύνορα.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Γι' αυτό λέω, το ζήτημα σε πρώτη φάση δεν μας αφορά γιατί η απόφαση της Γερμανίας περιορίζεται στα χερσαία σύνορα. Ποια μπορεί να είναι η απάντηση; Η εφαρμογή του Συμφώνου για τη Μετανάστευση και το Άσυλο, θα έλεγα ένας δίκαιος συμβιβασμός ανάμεσα σε όλα τα ευρωπαϊκά κράτη, που αναγνωρίζει τη μεγάλη σημασία που πρέπει να δίνουμε στην εξωτερική φύλαξη των συνόρων. Χρειαζόμαστε περισσότερα χρήματα για να μπορούμε να επιτελούμε αυτή την αποστολή.

Τάκης Χατζής: Η Τουρκία παίρνει περισσότερα από εμάς γι' αυτό το θέμα, για το μεταναστευτικό.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Παίρνει για άλλο λόγο και εδώ θέλω...

Τάκης Χατζής: Για άλλο, ναι, αλλά εμείς πληρώνουμε όμως, δηλαδή η Ευρώπη εννοώ.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Θέλω να τονίσω ότι η συνεργασία με την Τουρκία στο ζήτημα αυτό είναι απαραίτητη και είναι ικανοποιητική η συνεργασία με την Τουρκία, γιατί και η Τουρκία έχει πάρει το μήνυμα ότι η εργαλειοποίηση του μεταναστευτικού δεν είναι μια πολιτική η οποία μπορεί να γίνει ανεκτή από την Ελλάδα και από την Ευρώπη.

Τάκης Χατζής: Μάλιστα. Εγώ τώρα, κλείνοντας αυτό το θέμα, θέλω να σας ρωτήσω το εξής και να μας δώσετε μια σαφή απάντηση: έχει κατηγορηθεί η Ελληνική Κυβέρνηση για pushbacks στο Αιγαίο, για απρεπείς συμπεριφορές και για ανθρώπους που τους πετάμε στη θάλασσα. Τι εικόνα έχετε εσείς ως Πρωθυπουργός; Ποια είναι η πραγματικότητα που εσείς πιστεύετε ότι είναι αυτή τη στιγμή και γιατί θεωρείτε ότι υπάρχουν αυτές οι καταγγελίες; Δεν μπορεί, κάποιος τις κάνουν και έχουν κάποια στοιχεία.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Το ελληνικό Λιμενικό έχει σώσει χιλιάδες ανθρώπους οι οποίοι έχουν βρεθεί σε κίνδυνο στην θάλασσα. Αυτή είναι η πρώτη τους υποχρέωση και το κάνουν με αυτοθυσία.

Και είναι προσβλητικό απέναντι στο ελληνικό Λιμενικό να διακινούνται τέτοιες θεωρίες συνωμοσίας, οι οποίες και δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα και θα έλεγα ότι είναι πολύ υποτιμητικές για ανθρώπους οι οποίοι πραγματικά έχουν δώσει και την ψυχή τους.

Από την άλλη, όμως, θέλω να είμαι απολύτως σαφής: η ενεργητική αποτροπή, δηλαδή η προστασία των θαλασσίων συνόρων της χώρας, αποτελεί αποστολή την οποία το Λιμενικό πρέπει να επιτελεί.

Όταν ξεκινήσει μια βάρκα από την Τουρκία, ο σκοπός μας είναι να γυρίσει πίσω στην Τουρκία με ασφάλεια. Αυτή την αποστολή την επιτελεί το Λιμενικό με πολύ μεγάλη προσήλωση, κρατώντας πάντα μια ισορροπία, ότι αν προφανώς ένας άνθρωπος βρεθεί στην θάλασσα ή κινδυνεύει πρέπει και θα τον σώσουμε.

Άρα, δεν είναι δυνατόν αυτή τη στιγμή να θεωρούμε -και σίγουρα δεν είναι αυτή η πολιτική της κυβέρνησης μας- ότι το Λιμενικό είναι μια «υπηρεσία υποδοχής» παράνομων μεταναστών. Δεν είναι αυτή η δουλειά του.

Τάκης Χατζής: Μάλιστα. Εν πάση περιπτώσει. Άρα, pushbacks δεν έχουμε.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Όχι.

Τάκης Χατζής: Δεν έχουμε...

Κυριάκος Μητσοτάκης: Κατά τον ορισμό...

Τάκης Χατζής: Ότι πνίγονται στη θάλασσα...

Κυριάκος Μητσοτάκης: Αυτό δεν υπάρχει. Μίλησα για ενεργητική αποτροπή.

Τάκης Χατζής: Χθες βρεθήκατε σε ένα σχολείο. Είχαμε τον αγιασμό των σχολείων. Και σας έχει ετοιμάσει ένα «μπουκέτο» ερωτήσεων εδώ...

Αθηναΐς Νέγκα: Ως μαμά...

Τάκης Χατζής: Ως μαμά, η Αθηναΐς. Έχει δύο κόρες μικρές. Εγώ έχω ένα εγγόني που πάει πρώτη φορά σχολείο. Οπότε...

Αθηναΐς Νέγκα: Οπότε, εγώ θα σας ρωτήσω...

Τάκης Χατζής: Δεν ξέρω, εμείς δεν ψωνίσαμε με το «Καλάθι». Δεν μας παίρνει. Μας είχε μέσα και ένα καλάθι, έχετε φτιάξει... Δεν ξέρω τι έχετε κάνει με τα καλάθια; Έχω μπερδευτεί, Πρόεδρε, με τα καλάθια.

Αθηναΐς Νέγκα: Λοιπόν, υπάρχει, εκτός από το «Καλάθι των Μαθητών», υπάρχει και η «τσάντα των μαθητών», η οποία θα έχει, όπως είπατε, πλέον το κινητό μέσα. Ο νόμος υπήρχε εδώ και αρκετά χρόνια, απαγόρευε τα κινητά στα σχολεία. Αυτό που είπατε εσείς, μία από τις δέκα αλλαγές, είναι ότι θα μένουν τα κινητά κλεισμένα στις τσάντες. Δεν θα βγαίνουν από εκεί. Περίπου αυτό ίσχυε μέχρι τώρα. Είπατε ότι θα είστε αυστηρός και, αν χρειαστεί, αν δεν μπορέσει να επιβληθεί αυτό το μέτρο και αν δεν επιβληθεί με επιτυχία, θα έχετε ως λύση και τα lockers, που θα μπαίνουν μέσα τα κινητά και θα μένουν εκεί.

Μέχρι στιγμής, ο νόμος γιατί δεν επιβλήθηκε με επιτυχία; Ποιος θα σας πει ότι «δεν δούλεψε τελικά, δεν καταφέραμε να επιβάλλουμε στους μαθητές, αλλά και στους εκπαιδευτικούς τη νέα αυτή σύσταση, το νέο μέτρο», για να επιβάλετε τα lockers;

Κυριάκος Μητσοτάκης: Καταρχάς, κα Νέγκα, χαίρομαι που ξεκινάτε τη συζήτηση για την παιδεία με αυτό το ερώτημα. Είναι ένα θέμα το οποίο απασχολεί πάρα πολύ τους γονείς. Διότι οι γονείς αντιλαμβάνονται ότι η υπερβολική εξάρτηση, το λωμώ να πω ο εθισμός των παιδιών και των εφήβων από το κινητό, δημιουργεί περισσότερα προβλήματα από όσα λύνει.

Πόσω μάλλον στο σχολείο, όπου προκαλεί διάσπαση προσοχής και καθιστά τη διεξαγωγή του μαθήματος εξαιρετικά δύσκολη, για να μην πάμε σε άλλες συμπεριφορές, ακόμα πιο παραβατικές, τις οποίες νομίζω ότι όλοι γνωρίζουμε, με βιντεοσκοπήσεις ανάρμοστων περιστατικών. Τα πολύ βαριά περιστατικά που έχουν να κάνουν με το bullying. Έχετε δίκιο να λέτε ότι η σύσταση αυτή υπήρχε. Κανείς δεν είχε ασχοληθεί, όμως, ποτέ να την εφαρμόσει.

Λέμε τώρα, όχι μόνοι μας, μαζί με τους γονείς, μαζί με τους δασκάλους, να πάμε να υλοποιήσουμε μια πολιτική με την οποία επί της αρχής όλοι συμφωνούμε στη διάγνωση. Δεν διαφωνεί κανείς ουσιαστικά. Ερχόμαστε, λοιπόν, και λέμε, βάζουμε ένα πλαίσιο με κάποιες ποινές για τη χρήση του κινητού.

Άμα με ρωτάτε αν θα εφαρμοστεί από την πρώτη μέρα στο 100%, θα σας πω «όχι». Αλλά, κάνω μία έκκληση προς όλες και προς όλους να κάνουμε μία μεγάλη προσπάθεια να κάνουμε ένα βήμα σε αυτή την κατεύθυνση. Τι λέμε σε πρώτη φάση; Το κινητό στη τσάντα.

Αυτό το οποίο περιγράφετε, locker στο σχολείο, το οποίο κάποια ιδιωτικά σχολεία ήδη προχωρούν και το κάνουν, είναι η δεύτερη γραμμή άμυνας. Θα έλεγα, είναι ο πιο αυστηρός τρόπος να εφαρμόσει κανείς το μέτρο. Δεν το αποκλείω καθόλου.

Πρέπει να σας πω κιόλας ότι εγώ θα ήθελα να δώσω και μεγαλύτερη αυτονομία στα ίδια τα σχολεία και στους συλλόγους των γονέων. Αν θέλει ένα σχολείο σήμερα να έρθει και να πει «κοιτάξτε να δείτε, εμείς θα θέλαμε να πάμε ένα βήμα παραπέρα, ο σύλλογος γονέων, οι διδάσκοντες, να το δοκιμάσουμε αυτό το μέτρο πιλοτικά», δεν θα είχα καθόλου αντίρρηση να το κάνουμε. Είναι η δεύτερη γραμμή άμυνας. Δεν θα απέκλεια καθόλου να φτάσουμε κάποια στιγμή σε κάτι τέτοιο.

Προφανώς, απαιτεί μία μεγάλη επένδυση, γιατί πρέπει να εξοπλίζει κανείς όλα τα σχολεία, αλλά ας αντιληφθούμε επί της αρχής ότι υπάρχει μεγάλο ζήτημα με τη χρήση των κινητών που, τολμώ να πω, κα Νέγκα και κ. Χατζή, δεν περιορίζεται μόνο στο τι γίνεται στο σχολείο.

Φοβάμαι ότι τα παιδιά μας και οι έφηβοί μας αυτή τη στιγμή είναι υπερβολικά εξαρτημένοι από τις πλατφόρμες, οι οποίες είναι σχεδιασμένες για να δημιουργούν εθισμό. Το ξέρετε, φαντάζομαι, και εσείς ως γονιός.

Τάκης Χατζής: Είπατε θα κάνετε και μία παρέμβαση και στην Ευρώπη γι' αυτό.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Όχι μόνο. Εγώ πιστεύω ότι αυτό το ζήτημα θα είναι μετά βεβαιότητας αντικείμενο ευρωπαϊκής κανονιστικής παρέμβασης. Θέλω να παίξω έναν πρωταγωνιστικό ρόλο σε αυτή την κατεύθυνση, γιατί βλέπω τις επιπτώσεις στην ψυχική υγεία των παιδιών και των εφήβων.

Στα μεν κορίτσια, οι συγκρίσεις, η ανεπάρκεια, η ανορεξία, πολλές φορές βλέπω νέες κοπέλες που σου λένε, «μα πως θα γίνω εγώ σαν αυτήν;», που αυτή δεν υπάρχει ποτέ. Είναι ένα δημιούργημα τεχνητής νοημοσύνης, ένα πανέμορφο κορίτσι που δεν υφίσταται στον πραγματικό κόσμο. Άρα, επειδή είμαι κι εγώ γονιός, έχω δύο κορίτσια και ένα αγόρι, στα αγόρια μερικές φορές βλέπεις πιο βίαιες συμπεριφορές, εξάρτηση από τα παιχνίδια.

Με άλλα λόγια, αντί να έχουμε τα παιδιά μας έξω να παίζουν και να μεγαλώνουν ως κανονικά παιδιά και ως κανονικοί έφηβοι, είμαστε υπερβολικά αυστηροί στο παιχνίδι έξω, υπερβολικά προστατευτικοί ως γονείς, και είμαστε υπερβολικά χαλαροί στο τι κάνουν τα παιδιά μας στον ηλεκτρονικό κόσμο, όπου ουσιαστικά έχουμε ελάχιστες δυνατότητες επιτήρησης.

Τάκης Χατζής: Να πάμε στο επόμενο;

Αθηναΐς Νέγκα: Επόμενο ερώτημα σχετικά με την παιδεία: προσλήψεις εκπαιδευτικών έγιναν, αρκούν αυτές οι προσλήψεις; Έχει δύο σκέλη το ερώτημα, σας κάνω το πρώτο σκέλος: αρκούν αυτές οι προσλήψεις για να μην έχουμε κενά, για να μην έχουμε καθηγητές οι οποίοι διδάσκουν άλλο αντικείμενο, ο γυμναστής να διδάσκει γεωγραφία; Θα δούμε καλύτερο πρόγραμμα στα σχολεία, να μην γυρνάνε τα παιδιά στους δρόμους «γιατί σήμερα τελειώσαμε νωρίτερα», όπως μου λένε πολλές φορές τα δικά μου παιδιά;

Κυριάκος Μητσοτάκης: Ναι, είναι πολλά διαφορετικά ερωτήματα. Πρώτον, αυτή η κυβέρνηση έχει προσλάβει σχεδόν 40.000 μόνιμους εκπαιδευτικούς. Αυτό σημαίνει, ουσιαστικά, ότι αντικαθιστούμε με πολύ μεγάλη ταχύτητα αναπληρωτές με μόνιμους.

Τάκης Χατζής: Ναι, και αυτούς που παίρνουν σύνταξη.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Ναι, όχι μόνο. Αυτοί που παίρνουν σύνταξη αντικαθίστανται, αλλά αντικαθιστούμε και αναπληρωτές με μόνιμους. Αυτό έχει πολύ μεγάλη σημασία, διότι ένας αναπληρωτής τη μία μέρα βρίσκεται σε ένα νησί, την άλλη μέρα μπορεί να πάει στην άλλη άκρη της Ελλάδας.

Δύσκολη ζωή, πολύ δύσκολη, και το ακούγαμε αυτό το παράπονο συνέχεια από τους αναπληρωτές και βλέπω πολύ μεγάλη ικανοποίηση όταν συναντώ στα σχολεία αναπληρωτές οι οποίοι πια είναι μόνιμοι. Ξέρουν ότι αυτή είναι η θέση τους, αυτό είναι το σχολείο τους και μπορούν να κάνουν έναν προγραμματισμό ζωής, που νομίζω ότι θα τους διευκολύνει να επιτελούν καλύτερα και το έργο τους. Ουσιαστικά έχουμε ελάχιστα κενά και αυτή η συζήτηση που έγινε για τις συγχωνεύσεις των τμημάτων αφορά ελάχιστα τμήματα, σε μία χώρα η οποία έχει...

Τάκης Χατζής: Αυτό γιατί το κάνατε;

Κυριάκος Μητσοτάκης: Γιατί έπρεπε να κάνουμε έναν...

Τάκης Χατζής: Για να γλιτώσετε καθηγητές;

Κυριάκος Μητσοτάκης: Όχι, μα αναλογικά έχουμε περισσότερους καθηγητές από οποιαδήποτε άλλη ευρωπαϊκή χώρα, να το ξεκαθαρίσω αυτό, γιατί έχουμε νησιωτικότητα, γιατί έχουμε κάποιες ιδιαιτερότητες. Δεν είμαστε η μόνη χώρα που έχει αυτές τις ιδιαιτερότητες.

Αθηναίς Νέγκα: Απ' την άλλη, τα παιδιά τελειώνουν εδώ το μεσημέρι στο σχολείο, σε αρκετές χώρες του εξωτερικού μένουν και περισσότερες ώρες.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Γι' αυτό και θέλουμε να επεκτείνουμε το ολοήμερο σχολείο, αλλά το ολοήμερο σχολείο να μην είναι απλά ένας χώρος όπου τα παιδιά κάθονται και δεν κάνουν τίποτα. Γι' αυτό και εμπλουτίζουμε...

Τάκης Χατζής: Να υπάρχει μια δημιουργικότητα.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Γι' αυτό και εμπλουτίζουμε, νομίζω θα το ξέρετε, τα προγράμματα, ειδικά του δημοτικού. Αυτό είναι μία μεγάλη πρόκληση για εμένα, να μην διδάσκονται τα παιδιά μόνο το ωρολόγιο πρόγραμμα, αλλά και μια σειρά από άλλες δράσεις, που αφορούν το πώς θα γίνουν ενεργοί πολίτες, την προστασία του περιβάλλοντος, την οδική συμπεριφορά, τη σεξουαλική αγωγή.

Θα έλεγα, ο εμπλουτισμός του προγράμματος με αυτά τα εργαστήρια δεξιοτήτων για εμένα είναι μία από τις πολύ σημαντικές καινοτομίες τις οποίες πρέπει να εντάξουμε και εντάσσουμε στο ελληνικό σχολείο. Πρέπει να κάνουμε το μάθημα πιο ενδιαφέρον και οι διαδραστικοί πίνακες σε αυτό κατατείνουν.

Είναι τελείως διαφορετική η διαδικασία της μάθησης από το βιβλίο και τελείως διαφορετικό να μπορείς να ανέβεις σε έναν πίνακα, να δεις, ας το πούμε, πώς είναι από μέσα η Ακρόπολη, να πειραματιστείς, να κάνεις παιχνίδια.

Γι' αυτό και οι διαδραστικοί πίνακες έχουν μπει πια σε 30.000 τάξεις, θα μπουν σε 36.000 τάξεις μέχρι το τέλος του έτους. Είναι χρήματα τα οποία προέρχονται από το Ταμείο Ανάκαμψης.

Προφανώς δίνουμε και πολύ υλικό, διότι δεν αρκεί να δώσουμε έναν πίνακα, πρέπει να δώσουμε και στον δάσκαλο ή στον καθηγητή το ανάλογο υλικό για να μπορέσει να πειραματιστεί. Από ένα απλό βίντεο το οποίο μπορεί να βρει ο εκπαιδευτικός στο Youtube, διότι το διαδίκτυο δεν έχει μόνο τη στραβή του πλευρά, έχει και την καλή του πλευρά...

Τάκης Χατζής: Μισό λεπτό, κ. Πρόεδρε. Υπάρχει ένα τεράστιο ζήτημα και στα σχολεία και παντού, θα το συνεχίσει η Αθηναΐς και θα κάνει μια ερώτηση ακόμα, αλλά εδώ πρέπει να πω ότι εσείς ακούτε Talk Radio, έχουμε φιλοξενούμενο τον κ. Κυριάκο Μητσοτάκη, τον Πρωθυπουργό και Πρόεδρο της Κυβέρνησης.

Είναι πολλά τα ερωτήματα που μας κάνουν, γιατί ο καθένας σου λέει «έχεις τον Πρωθυπουργό εκεί, να τον ρωτήσεις και αυτό». «Έχω κι εγώ θέμα», σου λέει ο πολίτης. Έχω εδώ ξεχωριστά θέματα.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Εδώ είμαι να απαντήσω σε όσα περισσότερα μπορώ.

Τάκης Χατζής: Παρακαλώ, θέλω να μας δώσετε ορισμένες απαντήσεις και είναι έξω από το δικό μου πλαίσιο, αλλά είναι απαντήσεις, κανονικά για την υγεία ρωτάνε κλπ.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Να τελειώσουμε την παιδεία πρώτα;

Αθηναΐς Νέγκα: Καλά, έχω πολλά για την παιδεία, είναι ατελείωτο το θέμα.

Τάκης Χατζής: Σας αρέσει η παιδεία.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Και η υγεία μου αρέσει. Με όλα πρέπει να ασχολούμαι.

Αθηναΐς Νέγκα: Αναφερθήκατε με ευαισθησία στη δύσκολη δουλειά των εκπαιδευτικών. Οι εκπαιδευτικοί έχουν προσληφθεί τις τελευταίες ημέρες, τις τελευταίες εβδομάδες. Πόσο δύσκολο είναι αυτό για ανθρώπους οι οποίοι δεν αμείβονται πάρα πολύ καλά, να βρεθούν σε ένα μέρος που ενδεχομένως δεν έχουν ξαναπάει ποτέ, να βρουν σπίτι γρήγορα, με το μισθό τους, να εγκλιματιστούν και να μπουν και στο πρόγραμμα του σχολείου; Μέσα σε λίγες μέρες όλα αυτά. Δεν θα μπορούσαν να έχουν γίνει οι προσλήψεις τους νωρίτερα;

Κυριάκος Μητσοτάκης: Έχουν γίνει όσο το δυνατόν πιο γρήγορα μπορούσαν να γίνουν. Εγώ κατανοώ απόλυτα τη δυσκολία ενός εκπαιδευτικού ο οποίος θα βρεθεί σε μια άλλη πόλη, ειδικά σε περιοχές όπου έχουμε μεγάλες πιέσεις ως προς τα ενοίκια.

Και το πρόγραμμα της παροχής στέγης σε εκπαιδευτικούς, σε γιατρούς, σε εργαζόμενους στα σώματα ασφαλείας, ειδικά σε εκείνες τις περιοχές όπου υπάρχει δυσκολία εύρεσης στέγης, είναι ένα ζήτημα το οποίο μας απασχολεί πολύ. Καταλαβαίνετε ότι δεν μπορεί να λυθεί από τη μια στιγμή στην άλλη, όμως σε ορισμένες περιοχές της χώρας μας αυτό είναι ένα πραγματικό πρόβλημα.

Τάκης Χατζής: Μάλιστα. Θα επανέλθουμε στην παιδεία γιατί έχουμε και το θέμα της στέγασης το οποίο είναι πάρα πολύ σημαντικό, κ. Πρόεδρε, και ειδικά, το είπατε και μόνος, στη νησιωτική Ελλάδα υπάρχει ένα θέμα.

Με τον κ. Πλεύρη, όταν ήταν Υπουργός Υγείας, κάναμε μια μάχη τότε και στείλαμε έναν γιατρό, τον έστειλε αυτός δηλαδή, σε ένα νησί -δεν θέλω να πω- των Κυκλάδων. Έναν ορθοπεδικό. Μετά από λίγες μέρες παίρνει ο άνθρωπος εδώ τηλέφωνο και λέει «δεν έχω πού να μείνω, με έχουν βάλει σε μια αποθήκη μπακάλικου». Δηλαδή έκανε το Υπουργείο τη μετάθεση, αλλά...

Κυριάκος Μητσοτάκης: Μου επιτρέπετε κάτι σε αυτό; Κάνουμε μεγάλη προσπάθεια, δεν θέλω να μεταθέσω ευθύνες αλλού, αλλά μερικές φορές, επειδή είχαμε και εμείς τέτοια περιστατικά, ένα νησί, δεν θα αναφέρω ποιο, αναζητούσε μετ' επιτάσεως έναν παθολόγο. Καταφέραμε, βρήκαμε, λοιπόν, στείλαμε παθολόγο. Και ολόκληρο νησί, ολόκληρος Δήμος, ολόκληρη τοπική κοινωνία δεν μπορούσε να εξασφαλίσει μια αξιοπρεπή στέγη σε έναν γιατρό τον οποίο ζητούσε όλο το νησί.

Δεν μιλάμε να το κάνει μαζικά, δεν μιλάμε αυτό το πράγμα να γίνει μαζικά, ούτε θέλω να υποκαταστήσω τις ευθύνες της κεντρικής εξουσίας, αλλά είναι δυνατόν, ειδικά εκεί που μιλάμε για έναν, δύο γιατρούς, ένα ολόκληρο νησί, ένας Δήμος, να μην μπορεί να βρει μια αξιοπρεπή στέγη για έναν γιατρό, τον οποίον στέλνουμε με μεγάλη δυσκολία;

Και τώρα, να το τονίσω και αυτό πια, με πολύ αυξημένα οικονομικά κίνητρα.

Τάκης Χατζής: Όχι, ο Δήμος είχε αναλάβει, σε αυτή την περίπτωση που σας είπα εγώ, είχε αναλάβει και τελικά δεν του βρήκαν άλλη στέγη. Θα τα πούμε, όμως, στη συνέχεια γι' αυτό.

Τώρα θέλω να πάω σε ένα θέμα, δύο είναι τα θέματα που εγώ έχω σημειώσει εδώ. Το ένα είναι για τους ένστολους. Χθες το βράδυ, στο κεντρικό δελτίο ειδήσεων του Alpha, έκανα κι εγώ ένα σχόλιο, σε ένα ρεπορτάζ που έκανε ο σταθμός μας, στην τηλεόραση, σχετικά με τους ένστολους. Μου στείλανε κάποια μηνύματα, πυροσβέστες τώρα, προσέξτε, οι οποίοι δεν είναι στα βαρέα και ανθυγιεινά. Έχετε σκοπό να τους εντάξετε;

Θέλω να μου το πείτε ειλικρινώς, αν έχετε σκοπό να τους εντάξετε στα βαρέα και ανθυγιεινά, γιατί ξέρω ότι έχετε μια ευαισθησία και στο περιβάλλον και σε αυτούς που δουλεύουν γι' αυτό.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Ξέρετε ότι οποιαδήποτε τέτοια κίνηση έχει πάντα...

Τάκης Χατζής: Κόστος.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Κόστος και αντανakλαστικές επιπτώσεις σε άλλες ομάδες, οι οποίες δικαιολογημένα μπορεί να ζητήσουν...

Τάκης Χατζής: Ναι, αλλά εδώ είναι, καταλαβαίνετε...

Κυριάκος Μητσοτάκης: Το ίδιο ισχύει και για τους...

Τάκης Χατζής: Τους νοσηλευτές.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Και για τους νοσηλευτές. Το ίδιο μπορεί να ισχύει και για τους αστυνομικούς μας.

Αλλά να πω το εξής: εμείς από πέρυσι έχουμε κάνει μια μεγάλη προσπάθεια να αυξήσουμε συνολικά τις απολαβές των εργαζόμενων στο Δημόσιο. Σε αυτό, προφανώς, εντάσσονται και όλοι οι ένστολοι...

Τάκης Χατζής: Δώσατε, ναι.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Είναι κάτι που γνωρίζουν. Έχουμε αυξήσει τα επιδόματα παιδιών, έχουμε αυξήσει τα επιδόματα θέσης, δηλαδή τα στελέχη τα οποία έχουν διευθυντική θέση παίρνουν περισσότερα χρήματα.

Κάναμε, πράγματι, μια μικρή κίνηση, γιατί αυτήν άντεχε ο Προϋπολογισμός, στο νυχτερινό επίδομα. Ήταν κάτι το οποίο πάντα μας ζητούσαν...

Τάκης Χατζής: Είναι λίγα λεφτά.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Μισό λεπτό. Δεν είπα κανείς ότι είναι πολλά.

Τάκης Χατζής: 25 ευρώ είναι.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Είναι, όμως, μια πρώτη κίνηση η οποία δείχνει ότι το νυχτερινό επίδομα είναι κάτι το οποίο μας απασχολεί. Άρα, νομίζω ότι είναι λογικό να περιμένει κανείς ότι όταν και του χρόνου, με το καλό, τα πράγματα είναι καλύτερα, θα μπορούμε να προσβλέπουμε σε μια μεγαλύτερη αύξηση.

Το νυχτερινό, άμα πάτε να δείτε, πάντα στα πανό των συνδικαλιστών, οι οποίοι δικαιολογημένα μπορεί να διαδηλώνουν, το νυχτερινό ήταν πάντα το πρώτο ζήτημα. Άρα, το ζήτημα δεν ήταν αν έπρεπε να παρέμβουμε στο νυχτερινό, ήταν ότι προφανώς προσδοκούσαν κάτι μεγαλύτερο από αυτό το οποίο μπορούσαμε να κάνουμε σήμερα.

Άρα, κρατήστε ότι είναι ένα -δεν θα πω πρώτο βήμα, διότι έχουν ήδη γίνει βήματα σημαντικά για τις απολαβές των δημοσίων υπαλλήλων συνολικά- είναι ένα ακόμα βήμα, κατώτερο ενδεχομένως των προσδοκιών, αλλά ενδεικτικό των προθέσεων.

Τάκης Χατζής: Εντάξει, αυτό το καταλαβαίνω. Το ενδεικτικό των προθέσεων το κατανοώ. Προσέξτε τώρα: από 177 ευρώ τον μήνα πάνε στα 212 ευρώ, 35 ευρώ μεικτά, καθαρά γύρω στα 22 με 25 τον μήνα. Εφόσον κάνει και τα οκτώ νυχτερινά, έτσι;

Οι πυροσβέστες τώρα. Μου το έστειλαν, δηλαδή, οι άνθρωποι για να ρωτήσω και είναι ένα θέμα αυτό και νομίζω ότι πρέπει να το δείτε με κατανόηση. Με συγχωρείτε που το λέω έτσι, δεν είναι δική μου δουλειά να σας υποδείξω τι θα κάνετε, εσείς είστε Πρωθυπουργός, εσάς ψήφισε ο κόσμος, δεν ψήφισε εμένα, αλλά είναι μία ειδική κατηγορία ανθρώπων που τους θέλουμε παρόντες και παρούσες.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Επειδή ακόμα δεν έχει τελειώσει η αντιπυρική περίοδος και επειδή, πράγματι, οι πυροσβέστες μας, μαζί με τους εθελοντές, μαζί με όλα τα στελέχη του κρατικού μηχανισμού, κάνουν μία υπερπροσπάθεια να αντιμετωπίσουν τις συνέπειες της κλιματικής κρίσης, και παρά το γεγονός ότι είχαμε μια δύσκολη, κακή φωτιά που έκανε μεγάλες ζημιές στην Αττική, τα συνολικά στοιχεία, όπως θα τα παρουσιάσω σύντομα στη Βουλή, δείχνουν ότι φέτος η αντιπυρική περίοδος, παρά το γεγονός ότι είχαμε πολύ παραπάνω φωτιές, είχαμε τελικά πολύ λιγότερες καμένες εκτάσεις συνολικά, σε σχέση με τον μέσο όρο των τελευταίων 20 ετών.

Τάκης Χατζής: Είπατε ο ίδιος ότι έχετε προβληματιστεί, γιατί μπήκε στον αστικό ιστό η φωτιά και θέλετε να το ψάξετε. Εσείς το είπατε.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Σας είπα ότι από τις 4.000 φωτιές τις οποίες διαχειρίστηκε η Πυροσβεστική, πράγματι μία ξέφυγε και πρέπει να καταλάβουμε ακριβώς τι έγινε. Ναι, αλλά μία.

Τάκης Χατζής: Για τη μία, αυτή λέμε.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Ναι, μία. Το τονίζω, μία.

Αθηναΐς Νέγκα: Ζω στη Νέα Πεντέλη, εκεί είναι το σπίτι μου. Θα έχετε δει τις ζημιές. Ξέρω ότι ήρθατε στην περιοχή. Η φωτιά έφτασε μέχρι τα Βριλήσσια, μέχρι τους κήπους των πολυκατοικιών.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Και αυτό είναι κάτι το οποίο δεν πρέπει να ξαναγίνει.

Τάκης Χατζής: Είπε θα το ψάξουν.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Όχι μόνο αυτό. Κοιτάξτε να δείτε. Θα έχω την ευκαιρία πολύ σύντομα να είμαι στη Βουλή, να απαντήσω σε ερώτηση της αντιπολίτευσης, για να εξηγήσω ακριβώς τι έχουμε κάνει, τι κάναμε καλά, γιατί έγιναν πολλά πράγματα καλά, τι δεν κάναμε καλά και τι πρέπει να κάνουμε καλύτερα.

Τάκης Χατζής: Τώρα, είπαμε για τους πυροσβέστες και για τους ένστολους, μου είπαν το εξής, τώρα που σας περιμέναμε κάτω, ένας από τους φίλους που ήταν εκεί μου λέει: «κοίταξε, οι ένστολοι φέτος δεν πήγαν στις σχολές». Πήγαν πάρα πολύ λίγοι, 70, δεν ξέρω πόσοι πήγαν. Διότι είναι πολύ μικρός ο μισθός και επειδή αυτοί, ξέρετε, μόλις τελειώσουν την «Ευελπίδων» θα μετατεθούν κάπου, μετά θα μετατεθούν κάπου αλλού. Δεν είναι το ίδιο με τους υπόλοιπους. Δηλαδή έχουν πολλές μετακινήσεις, γι' αυτό και μπορεί να διατηρούν δύο σπίτια, το αντιλαμβάνεστε.

Τι σκέφτεστε να κάνετε για να ενισχύσετε το στράτευμα, το οποίο, εσείς για την άμυνα μιλάτε, για τους εξοπλισμούς που κάνετε -και καλώς ενδεχομένως-, για τις Βελή@rra, δεν φτάνουν μόνο οι φρεγάτες, πρέπει να έχουμε και προσωπικό στρατιωτικό καλά αμειβόμενο;

Κυριάκος Μητσοτάκης: Έχω συζητήσει το θέμα εκτενώς με τον Υπουργό Άμυνας. Τον απασχολεί όσο απασχολεί και εμένα, και πολύ σύντομα πιστεύω ότι θα ακούσετε συγκεκριμένες πρωτοβουλίες για το πώς μπορούμε να κάνουμε τις στρατιωτικές σχολές πολύ πιο ελκυστικές.

Γιατί, έχετε δίκιο, μία Belh@rra μπορεί να στοιχίζει 1 δισ. ευρώ, αλλά χρειάζεται και ένα πλήρωμα πια, 150, οι οποίοι είναι στελέχη πια με τελείως διαφορετικά χαρακτηριστικά και προδιαγραφές από αυτές που χρειάζονταν τα πλοία της προηγούμενης γενιάς.

Τάκης Χατζής: Πάω, λοιπόν, στο Bloomberg, σε μία δήλωση που έχετε κάνει, η οποία είναι πολύ χαρακτηριστική, την ξέρουμε όλοι. «Δεν θα θυσιάσω το περιβάλλον για την ανάπτυξη», είχατε πει. Λοιπόν, εδώ υπάρχει ένα ζήτημα, παρατηρώ το τελευταίο διάστημα ότι γίνεται ένα «σαφάρι» αποχαρακτηρισμού των δασών και για τιμμεντοποίηση. Δηλαδή αποχαρακτηρίζονται περιοχές...

Κυριάκος Μητσοτάκης: Πού το βλέπετε αυτό, θέλετε να μου δώσετε συγκεκριμένα παραδείγματα; Διότι η Ελλάδα...

Τάκης Χατζής: Θα σας τα στείλω, γιατί αυτός που μας το είπε το ξέρει συγκεκριμένα.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Όχι, γιατί η Ελλάδα έχει σήμερα, αυτή τη στιγμή, για πρώτη φορά κυρωμένους δασικούς χάρτες, το οποίο σημαίνει ότι έχουμε μια συνολική εικόνα.

Τάκης Χατζής: Ενόψει Κτηματολογίου, της ολοκλήρωσης, το κάνουν αυτό, σε κάποιες περιοχές.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Όχι, μισό λεπτό, γιατί έχουμε μια συνολική εικόνα των πραγματικών δασικών εκτάσεων της χώρας και η προστασία του δασικού πλούτου είναι συνταγματικά κατοχυρωμένη και μία προτεραιότητα η οποία σε καμία περίπτωση, την εποχή της κλιματικής κρίσης, δεν μπορεί να τεθεί σε αμφισβήτηση.

Όμως εσείς μου κάνετε ένα ευρύτερο ερώτημα, το οποίο το έθεσα κι εγώ ως στρατηγικό στόχο στην ομιλία μου στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης: πώς μπορούμε να πετύχουμε μία ανάπτυξη η οποία ταυτόχρονα θα προστατεύει το περιβάλλον, δεν θα επιβαρύνει, δηλαδή, πολύ τα ευαίσθητα οικοσυστήματα, ειδικά τα νησιά, με υπερβολική δόμηση. Θα εξασφαλίζει ότι οι υποδομές μας αντέχουν τον αριθμό των επισκεπτών οι οποίοι έρχονται το καλοκαίρι και αυτό

το ιδιαίτερο φυσικό αλλά και πολιτιστικό περιβάλλον, ειδικά των ευαίσθητων οικοσυστημάτων των νησιών, θα προστατευθεί.

Γνωρίζετε πολύ καλά ότι υπάρχουν αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας σχετικά με την εκτός σχεδίου δόμηση, με την οποία πρέπει με κάποιο τρόπο να προσαρμοστούμε, οι οποίες κινούνται βασικά σε μία κατεύθυνση προστασίας του περιβάλλοντος από την άναρχη και αυθαίρετη δόμηση.

Επίσης, έχουμε αποδείξει νομίζω ότι διαθέτουμε πια και τα τεχνολογικά εργαλεία για να βάλουμε τάξη στον χώρο. Τι σημαίνει τάξη στον χώρο; Η εφαρμογή «MyCoast» ήταν ένα πρώτο παράδειγμα του τι σημαίνει να μπαίνει τάξη στον χώρο. Έχουμε σήμερα πια τα τεχνολογικά εργαλεία να γνωρίζουμε αν κάτι χτίζεται αυθαίρετο στη χώρα. Πριν από τρία, τέσσερα χρόνια μπορεί να μην το είχαμε.

Τάκης Χατζής: Εντάξει, ναι, αλλά...

Κυριάκος Μητσοτάκης: Όχι, δεν είναι αλλά. Όταν θα πάμε να κάνουμε, όμως, για πρώτη φορά κατεδαφίσεις, όπως κάναμε στη Μύκονο, αν το θυμάστε, σε κάποια «εμβληματικά» μαγαζιά, σε σπίτια τα οποία είναι πολύ μεγαλύτερα από αυτό το οποίο επιτρέπεται να χτίζεται, τα οποία χτίστηκαν πρόσφατα, γιατί αυτά πρέπει να γίνουν από το σήμερα προς το χθες, τότε μην έρθετε να πείτε «μα τι είναι αυτά που γίνονται, κατεδαφίσεις»...

Τάκης Χατζής: Για τα δάση σας είπα εγώ, με μπερδέψατε τώρα, εγώ σας είπα για τις δασικές εκτάσεις. Μήπως υπάρχουν, προσέξτε τώρα, αυτό που θα σας πω μην το πετάτε στη θάλασσα, μήπως υπάρχουν κάποιοι πονηροί εκεί στα γραφεία -των υπηρεσιών μιλάω τώρα, έτσι;- που πάνε να κάνουν αυτή τη δουλειά, να αποχαρακτηρίσουν ολόκληρες εκτάσεις, ενόψει και της...

Κυριάκος Μητσοτάκης: Αν έχετε τέτοια συγκεκριμένα παραδείγματα, παρακαλώ να έρθετε να μου τα πείτε να τα εξετάσουμε.

Τάκης Χατζής: Θα τα εξετάσετε όμως, ελπίζω.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Αυτό που μπορώ να σας πω μετά βεβαιότητας, είναι ότι όλες οι εκτάσεις οι οποίες καίγονται... Μισό λεπτό, γιατί τα είχαμε ακούσει και αυτά...

Τάκης Χατζής: Όχι, δεν μιλάω γι' αυτά εγώ.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Ότι «καίμε εκτάσεις για να τις χτίσουμε, για να βάλουμε ανεμογεννήτριες», λες και δεν επιτρέπεται σήμερα που μιλάμε, υπό προϋποθέσεις, να μπουν ανεμογεννήτριες εντός δασικής έκτασης, άρα θα πρέπει να τα κάψουμε για να βάλουμε ανεμογεννήτριες.

Τα λέω αυτά διότι, δυστυχώς στη χώρα μας, όπως και σε πολλές άλλες χώρες, διακινούνται απίστευτες θεωρίες συνωμοσίας. Η χώρα χρειάζεται φθηνή ενέργεια. Η φθηνή ενέργεια παράγεται σήμερα από τον ήλιο και από τον άνεμο και όχι προφανώς από το εισαγόμενο φυσικό αέριο, το οποίο πληρώνουμε πολύ ακριβά. Και αν θέλουμε πραγματικά να έχουμε ενεργειακή ανεξαρτησία και να έχουμε φθηνή ηλεκτρική ενέργεια, χρειαζόμαστε περισσότερα φωτοβολταϊκά και αιολικά.

Τάκης Χατζής: Μισό λεπτό, να πάμε σε ορισμένες ερωτήσεις ακροατών, γιατί εδώ γίνεται της κακομοίρας -τι να κάνω τώρα, δεν μπορώ, είμαι υποχρεωμένος- και είναι μέσα στο πλαίσιο, δηλαδή, αυτών που έχετε εξαγγείλει, δεν είναι κάτι...

Αθηναΐς Νέγκα: Έτσι είναι το ραδιόφωνο.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Καλό είναι αυτό. Μα γι' αυτό είμαστε εδώ, να κάνουμε ζωντανή εκπομπή.

Τάκης Χατζής: Λοιπόν, λέει ο κ. Χρήστος -υπόψη ότι τα τηλέφωνα όλα τα έχουμε, των ανθρώπων αυτών, γι' αυτό μας τα στέλνουν εδώ για να ξέρουμε και ποιος τηλεφωνεί-, «θερμή παράκληση, να κοιτάξει το νέο πρόγραμμα επιδότησης νέα στέγης. Πέρα από την αύξηση του ηλικιακού στα 49 έτη να δει και τις υπόλοιπες παραμέτρους: τετραγωνικά, ηλικία ακινήτου. Νομίζω, όλα πρέπει να κινηθούν αυξητικά για να βρεθούν περισσότερα ακίνητα που να εμπίπτουν στο πρόγραμμα. Ευχαριστώ».

Κυριάκος Μητσοτάκης: Έχει δίκιο ο κ. Χρήστος. Το προηγούμενο πρόγραμμα «Σπίτι μου», το οποίο ήταν μια πολύ μεγάλη επιτυχία, είχε αρκετά αυστηρούς περιορισμούς ως προς την ηλικία των δικαιούχων και ως προς το είδος των σπιτιών τα οποία θα μπορούσαν να ωφεληθούν.

Έχουμε εξασφαλίσει δύο δισεκατομμύρια για το «Σπίτι μου II». Ξέρω ότι υπάρχει πολύ μεγάλη προσμονή από τους πολίτες οι οποίοι βλέπουν για πρώτη φορά μια πραγματική προοπτική να αποκτήσουν το σπίτι τους και θα εξετάσουμε πολύ σοβαρά αυτό το οποίο μας είπε ο κ. Χρήστος, να διευρύνουμε, στο μέτρο του κοινωνικά λογικού, τα κριτήρια ώστε να δώσουμε τη δυνατότητα σε περισσότερους συμπολίτες μας να αποκτήσουν το δικό τους σπίτι με ένα στεγαστικό δάνειο το οποίο θα είναι επιδοτούμενο σε τέτοιο βαθμό που θα είναι φθηνότερο να πληρώνεις το στεγαστικό σου από το να νοικιάζεις ένα αντίστοιχο σπίτι.

Τάκης Χατζής: Λέει εδώ, έχουμε πολλά μηνύματα, μπορώ να σας τα δώσω και μετά να τους ρίξετε μια ματιά, δεν είναι κακό, γι' αυτά που σας ρώτησα για τον στρατό, για τα νυχτερινά κλπ. Ανθρωποι που δουλεύουν στο στράτευμα, που είναι στο στρατό.

«Με την αποκέντρωση σκέφτεστε να κάνετε κάτι; Έχουν καταλάβει ότι δεν χωράμε στην Αθήνα; Γιατί δεν δίνονται κίνητρα για αποσυμφόρηση του κέντρου αλλά και για την τηλεργασία, για να μειωθεί και η κατάσταση της κίνησης;». Είναι μια καθημερινότητα αυτό, ξέρετε. Μπορεί να μην είναι υψηλή πολιτική αλλά είναι μια καθημερινότητα.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Χαίρομαι για το ερώτημα, δεν ξέρω ποιος φίλος ακροατής το έκανε.

Τάκης Χατζής: Η κα Πηνελόπη.

Κυριάκος Μητσοτάκης Να πω στην κα Πηνελόπη ότι πριν από δύο εβδομάδες βρεθήκαμε στη Θεσσαλονίκη και μιλήσαμε για πρώτη φορά για την ανάγκη μιας συγκροτημένης περιφερειακής πολιτικής, η οποία θα μας επιτρέψει να μπορεί να βελτιώνεται η οικονομική ανάπτυξη της περιφέρειας με τον ίδιο ρυθμό που γίνεται αυτό στην Αττική.

Ήδη, σε έναν μεγάλο βαθμό, υπάρχουν πολλές πόλεις στην πατρίδα μας, δεν θέλω να αναφερθώ ονομαστικά, οι οποίες είναι πολύ ελκυστικές για να μπορεί κάποιος να πάει να ζήσει, με καλύτερη ποιότητα ζωής, με χαμηλότερο κόστος ζωής και με περισσότερες ευκαιρίες εργασίας.

Στο ερώτημα σας, κ. Χατζή, αν υπάρχουν ευκαιρίες εργασίας στην ελληνική περιφέρεια, είναι βέβαιο...

Τάκης Χατζής: Πολύ δύσκολα, πάντως.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Είναι βέβαιο... Τίποτα δεν είναι εύκολο.

Τάκης Χατζής: Όχι, είναι δύσκολο...

Κυριάκος Μητσοτάκης: Κοιτάξτε, υπάρχουν πόλεις, να δώσω ένα παράδειγμα: τα Γιάννενα έχουν μετατραπεί, ανάμεσα στα άλλα, σε ένα κέντρο το οποίο προσελκύει εταιρείες υψηλής τεχνολογίας. Υπάρχουν άνθρωποι, δηλαδή, για να το πω πολύ απλά, επιστήμονες, προγραμματιστές, οι οποίοι φεύγουν από την Αθήνα, ζουν στα Γιάννενα, δουλεύουν, έχουν μια καλή δουλειά στα Γιάννενα και χαίρονται που ζουν στα Γιάννενα...

Τάκης Χατζής: Ωραία. Είναι μικρότερο το κόστος ζωής.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Διότι το κόστος ζωής είναι μικρότερο και η ποιότητα ζωής είναι καλύτερη. Δεν γίνεται το μοντέλο ανάπτυξης της χώρας να είναι 4 εκατομμύρια άνθρωποι στην ευρύτερη περιοχή της Αττικής.

Αθηναίς Νέγκα: Πολλά ερωτήματα. Ο Αριστείδης μάς ρωτάει, «τι γίνεται με το νερό», να ρωτήσουμε τον Πρωθυπουργό.

Τάκης Χατζής: Σήμερα, είναι πρώτο θέμα στην εφημερίδα «Τα Νέα» ότι πάμε για αυξήσεις στο νερό.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Μισό λεπτό. Δεν πάμε για αυξήσεις στο νερό.

Τάκης Χατζής: Έτσι γράφουν.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Για να μην έχουμε τέτοια ζητήματα. Το νερό στην Ελλάδα είναι και θα παραμείνει φθηνό, τουλάχιστον για τις χαμηλές καταναλώσεις. Όταν κάποιος καταναλώνει πολύ νερό, λογικό είναι να το πληρώνει περισσότερο...

Τάκης Χατζής: Αν είναι εργοστάσιο, εντάξει...

Κυριάκος Μητσοτάκης: Όχι, όχι, και αν είναι σπίτι. Δηλαδή, είναι λογικό να το πληρώνεις περισσότερο. Για τις λογικές καταναλώσεις...

Τάκης Χατζής: Θα μας το χρεώνετε με τη σταγόνα, δηλαδή, τώρα; Πώς το λέτε, άμα έχει μεγαλύτερη κατανάλωση;

Κυριάκος Μητσοτάκης: Μα, δείτε τα τιμολόγια. Δεν θα πειράξουμε τα τιμολόγια. Το μέγιστο το οποίο συζητάμε αυτή τη στιγμή είναι μια αναπροσαρμογή στο επίπεδο του πληθωρισμού, την οποία κανείς δεν πρόκειται ούτε καν ουσιαστικά να προσέξει στον λογαριασμό του.

Όμως, κάτι ακόμα για την Αττική, γιατί υπάρχει μια μεγάλη ανησυχία για την Αττική: η Αττική δεν αντιμετωπίζει πρόβλημα λειψυδρίας, όμως πρέπει να προγραμματίσουμε. Είχαμε δύο πολύ κακούς χειμώνες, το οποίο σημαίνει ότι το υδατικό απόθεμα σε όλους τους ταμιευτήρες που εξυπηρετούν την Αττική έπεσε περίπου κατά 30%. Και να έχουμε αυτό το νερό, για να το πω πολύ απλά, αντέχει ακόμα για τέσσερις κακούς χειμώνες.

Στατιστικά η πιθανότητα να έχουμε τέσσερις κακούς χειμώνες είναι πολύ μικρή, αλλά εμείς πρέπει να προγραμματίσουμε...

Τάκης Χατζής: Ποτέ δεν ξέρεις, όμως.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Επειδή ποτέ δεν ξέρεις, λοιπόν, εμείς θα δρομολογήσουμε άμεσα ένα νέο εμβληματικό σχέδιο, το οποίο θα υλοποιήσει η ΕΥΔΑΠ και αφορά τη μεταφορά νερού από την τεχνητή λίμνη των Κρεμαστών. Έχουμε, δηλαδή, ακόμα έναν πολύ μεγάλο ταμιευτήρα, θα τον συνδέσουμε με τον Εύηνο και τον Μόρνο, ώστε να είμαστε εξασφαλισμένοι σε ορίζοντα τριετίας, τετραετίας, ότι η Αττική δεν πρόκειται ποτέ να αντιμετωπίσει πρόβλημα λειψυδρίας.

Τα νησιά μας έχουν πολύ πιο άμεσο πρόβλημα, το οποίο καλύπτεται σε πρώτη φάση προσωρινά με αφαλατώσεις, κυρίως τους καλοκαιρινούς μήνες. Και εκεί νομίζω ότι μπορούμε να έχουμε μια στρατηγική μεγαλύτερου συντονισμού, ώστε να μην κάνει κατ' ανάγκη το κάθε νησί τις δικές του μισθώσεις. Να μπορούμε να δούμε τα θέματα πολύ πιο κεντρικά και να είμαστε πιο αποτελεσματικοί στη διαχείριση του νερού.

Μιλάμε πάντα για την ύδρευση, όχι για την άρδευση. Η άρδευση είναι ένα ξεχωριστό κομμάτι, γιατί κατάλαβα ότι το ερώτημα του ακροατή αναφέρεται στην ύδρευση και όχι στην άρδευση.

Τάκης Χατζής: Με συγχωρείτε, έχει και αυτό σημασία, και η άρδευση, γιατί αν ακριβύνει η άρδευση, ακριβαίνουν και τα προϊόντα που θα πηγαίνουμε να πάρουμε, γιατί ανεβαίνει και το κόστος της παραγωγής.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Το ζήτημα δεν είναι να ακριβύνει. Απλά για να εξηγήσουμε στους ακροατές μας: το 85% του νερού που καταναλώνεται στη χώρα πηγαίνει για την άρδευση. Πηγαίνει, δηλαδή, για τη γεωργία και σε έναν πολύ μικρό βαθμό για την κτηνοτροφία. Άρα, η ύδρευση είναι κάτι παραπάνω από το 10% του νερού.

Το πώς, όμως, θα εξασφαλίσουμε ότι θα έχουμε αρκετό αρδευτικό νερό, τα δίκτυά μας να μην έχουν διαρροές -κάνουμε μεγάλες επενδύσεις σε αυτή την κατεύθυνση-, πώς θα δημιουργήσουμε πρόσθετους ταμιευτήρες, πώς θα χρησιμοποιήσουμε την τεχνολογία, ώστε να είμαστε πιο έξυπνοι στην άρδευση. Ένα θερμοκήπιο, παραδείγματος χάρη, έχει πολύ μεγαλύτερη παραγωγικότητα και χρειάζεται πολύ λιγότερο νερό, γιατί ακριβώς είναι μία οργανωμένη...

Τάκης Χατζής: Υπάρχει ένα τέτοιο πρόγραμμα που είπατε για τα θερμοκήπια, ναι.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Εμείς θα δρομολογήσουμε ένα μεγάλο πρόγραμμα επισκευής υφιστάμενων θερμοκηπίων και κατασκευής νέων θερμοκηπίων, μικρής και μεγάλης έκτασης, διότι αυτό είναι το μυστικό προκειμένου να βελτιώσουμε γρήγορα την παραγωγικότητα του πρωτογενούς τομέα.

Τάκης Χατζής: Επειδή τώρα κάνουμε τις ερωτήσεις από τον κόσμο, είναι λίγο ανακατεμένο και σας ζητώ συγγνώμη. Δεν σας πειράζει φαντάζομαι.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Καθόλου.

Τάκης Χατζής: «Γιατί οι δάσκαλοι και οι καθηγητές δεν είναι καταρτισμένοι για παιδιά με ειδικές ανάγκες, όπως η ΔΕΠΥ ή και δεν γνωρίζουν καν τι είναι, με το αποτέλεσμα το παιδί μου να ταλαιπωριέται μέχρι την Γ' Λυκείου;». Μια μητέρα, η κυρία Εύα, μιλάει γι' αυτό.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Να ρωτήσουμε την κυρία Εύα αν στο σχολείο της υπάρχει παράλληλη στήριξη, διότι η παράλληλη στήριξη είναι μία μεγάλη προτεραιότητα για την κυβέρνηση μας. Και, ξέρετε, είναι πολύ σημαντικό όταν πηγαίνουμε σε μια τάξη και βλέπουμε τον δάσκαλο, να υπάρχει και ένας δεύτερος άνθρωπος, ο οποίος μπορεί να ασχολείται με ένα παιδί το οποίο έχει μαθησιακές δυσκολίες.

Εκεί, όμως, έχουμε αυξήσει σημαντικά το προσωπικό, γιατί δυστυχώς τα ζητήματα αυτά έρχονται στην επιφάνεια. Γιατί; Γιατί μπορούμε πια -αυτή είναι η καλή πλευρά- να κάνουμε πολύ πιο έγκαιρη διάγνωση. Και είναι πάρα πολύ σημαντικό, επειδή επισκέφθηκα τις προάλλες έναν βρεφονηπιακό σταθμό, να μπορούν και οι βρεφονηπιοκόμοι μας και οι εργαζόμενοι στους παιδικούς σταθμούς να επιμορφωθούν και να είναι καταρτισμένοι, ώστε αν δουν, αν υπάρχει μία υποψία ότι το παιδί αυτό έχει κάποια μαθησιακή δυσκολία, να μπορεί η διάγνωση να γίνεται έγκαιρα.

Το γνωρίζει και η κα Νέγκα, όσο πιο γρήγορα γίνεται η διάγνωση, τόσο καλύτερες πιθανότητες έχει το παιδί να πάει καλά στη συνέχεια.

Αθηναΐς Νέγκα: Μονογονεϊκές οικογένειες. Και αυτό ξέρω πρέπει να σας πω και αυξάνονται πάρα πολύ. Έχουμε ερωτήματα για τις μονογονεϊκές οικογένειες, για τη στέγη τους, για τις ελαφρύνσεις που μπορούν να έχουν, αλλά ακόμη και για το τι μπορεί να γίνει στην εργασία μιας μαμάς ή ενός μπαμπά που μεγαλώνει μόνος του τα παιδιά.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Είναι πάντα οι μονογονεϊκές οικογένειες προτεραιότητα σε όλα τα προγράμματα τα οποία έχουν επιδοματικό χαρακτήρα, αλλά και προγράμματα τα οποία βγαίνουν από τη ΔΥΠΑ για απασχόληση. Γιατί ακριβώς ξέρουμε πόσο δύσκολο είναι να μεγαλώνει μία μονογονεϊκή οικογένεια, μόνη της ή μόνος του ένας μπαμπάς, το παιδί.

Τάκης Χατζής: Τώρα, όμως, θα πάμε σε ένα θέμα που «καίει». Ξέρετε ποιο είναι αυτό.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Η ακρίβεια.

Τάκης Χατζής: Η ακρίβεια. Δεν χρειάζεται να σας τα πω εγώ, τα ξέρετε. Κύριε Πρόεδρε, τώρα ειλικρινώς, έτσι σαν άνθρωπος να το δείτε, πέρα από την πολιτική σας ιδιότητα, πέρα από οτιδήποτε άλλο, σαν ένας καθημερινός άνθρωπος που περπατάτε στο δρόμο κι έρχεται ένας και σας λέει: «βρε φίλε 8,5 κατοστάρικα παίρνω, δεν τη βγάζω». Μπορεί να ζησει άνθρωπος με 8,5 κατοστάρικα σήμερα σε αυτή την κοινωνία, με αυτές τις τιμές; Και δεν είναι μόνο οι τιμές, είναι και η αισχροκέρδεια ορισμένων λαμόγιων που κυκλοφορούν στην αγορά, έτσι; Είναι μεγάλο θέμα.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Είναι το πρώτο θέμα.

Τάκης Χατζής: Ναι, το πρώτο θέμα, που το παραδέχεστε μεν...

Κυριάκος Μητσοτάκης: Όχι, δεν το παραδεχόμαστε απλά...

Τάκης Χατζής: Τι δεν παραδέχεστε, ότι υπάρχει η ακρίβεια;

Κυριάκος Μητσοτάκης: Όχι, δεν αρκεί να το παραδέχομαι, αλλά πρέπει και κάτι να κάνουμε γι' αυτό απλά.

Τάκης Χατζής: Μα αυτό είναι το ζητούμενο.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Άμα δείτε, λοιπόν, το πλαίσιο της παρέμβασής μου, της ομιλίας μου στη Θεσσαλονίκη, θα αντιληφθείτε ότι όλες οι παρεμβάσεις ουσιαστικά έχουν έναν χαρακτήρα στήριξης του διαθέσιμου εισοδήματος.

Πώς μπορεί να γίνει αυτό; Με ονομαστικές αυξήσεις μισθών, με μειώσεις επιβαρύνσεων και ταυτόχρονα με σωστή λειτουργία της αγοράς, για να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε αυτά τα φαινόμενα αισχροκέρδειας, τα οποία αναντίρρητα υπάρχουν και δημιουργούν πρόβλημα και στρεβλώσεις στην αγορά.

Τάκης Χατζής: Είναι η αύξηση του μισθού ένα μέτρο για να καταπολεμηθεί αυτό το πρόβλημα που αντιμετωπίζει ο πολίτης, ναι ή όχι; Επειδή έχετε μιλήσει για αύξηση σε ένα επίπεδο 1.500 ευρώ, κάτι τέτοιο.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Μισό λεπτό, δεν υπάρχει άλλος τρόπος. Όποιος ξέρει κάποιον άλλο τρόπο να έρθει να μου τον πει. Και δεν είναι μόνο η ονομαστική αύξηση του μισθού, είναι και η μείωση των επιβαρύνσεων, ώστε τελικά το διαθέσιμο εισόδημα να είναι περισσότερο.

Και γνωρίζετε ότι αυτή η κυβέρνηση υλοποίησε και υλοποιεί, με πολύ μεγάλη συστηματικότητα, μία πολιτική μείωσης φόρων. Το κάναμε την πρώτη τετραετία, εξακολουθούμε και το κάνουμε τώρα.

Τώρα ας πούμε, παραδείγματος χάρη, θα μειώσουμε αυτό που έμεινε από το τέλος επιτηδεύματος των ελεύθερων επαγγελματιών. Θα μειώσουμε κι άλλο τις εργοδοτικές εισφορές, κι αυτό είναι κάτι που είναι πολύ σημαντικό και για τους εργαζόμενους και για τους εργοδότες, και θα εξακολουθούν να αυξάνονται οι ονομαστικοί μισθοί, όχι μόνο ο κατώτατος. Ο κατώτατος έχει αυξηθεί από τα 650 που ήμασταν, στα 830 ευρώ. Μα θα μου πείτε...

Τάκης Χατζής: Είναι μεικτά αυτά, είναι μεικτά.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Ναι, αλλά αυτοί που παίρνουν αυτόν το μισθό είναι κατά κανόνα...
Θέλω να σας θυμίσω ότι υπάρχει αφορολόγητο...

Τάκης Χατζής: Όχι, είναι μεικτά λέω, δηλαδή εγώ άμα του δώσω 8,5 κατοστάρικα δεν παίρνει 8,5 στο χέρι. Αυτό λέω τώρα.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Ναι, αλλά εννοώ υπάρχει φορολογική κλίμακα και υπάρχει αφορολόγητο.

Τάκης Χατζής: Εκεί εντάξει, ναι. Ναι, το κατάλαβα αυτό.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Τι θέλω να πω, όμως; Ότι, ναι, έχουν δίκιο οι συμπολίτες μας να μας λένε ότι οι αυξήσεις των μισθών σε μεγάλο βαθμό έχουν εξουδετερωθεί από την ακρίβεια. Αυτό είναι μια πραγματικότητα. Οι τιμές έχουν αυξηθεί τα τελευταία τρία χρόνια μεσοσταθμικά σημαντικά, όχι μόνο στην Ελλάδα, παντού στον κόσμο.

Τάκης Χατζής: Έχετε πει ότι θα παραμείνει αυτό το φαινόμενο.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Δεν έχω πει ότι θα παραμείνει, έχω πει ότι ο πληθωρισμός αρχίζει και μειώνεται σημαντικά, αλλά οι αυξήσεις των μισθών θα συνεχίσουν με πολύ γρηγορότερο ρυθμό από τον πληθωρισμό. Αυτή είναι η προσδοκία μας.

Και όταν έχω δεσμευτεί για κατώτατο μισθό 950 ευρώ και μέσο μισθό 1.500 ευρώ στο τέλος της τριετίας πια, της τετραετίας συνολικά, στα τρία χρόνια τα οποία μένουν, ακριβώς ο σκοπός είναι να αντιμετωπίσουμε δομικά και να στηρίξουμε το διαθέσιμο εισόδημα απέναντι σε τιμές οι οποίες είναι πιο αυξημένες.

Τάκης Χατζής: Ξέρετε τι λέει η απέναντι πλευρά; Οι σοσιαλδημοκράτες, γενικά η απέναντι πλευρά από εσάς. Ότι «κοίταξε να δεις, πρέπει να κάνεις μια αναδιανομή του πλούτου στη

χώρα. Δεν μπορεί να υπάρχουν κατηγορίες με τα πάρα πολλά εκατομμύρια και ο άλλος να μην έχει να φάει και να μαζεύει τα σκουπίδια». Αυτό είναι το project το οποίο προτείνει... Σας λέω τι προτείνει η άλλη πλευρά, τι λέει.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Ποια είναι η άλλη; Καταρχάς, το ποια είναι η άλλη πλευρά να το συζητήσουμε μετά, γιατί εν πάση περιπτώσει υπάρχει και μια σύγχυση στο ποια είναι η...

Τάκης Χατζής: Η άλλη πλευρά, σας είπα, οι σοσιαλδημοκράτες, οι αριστεροί, οι κομμουνιστές.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Καταρχάς να συμφωνήσουμε πρώτα ότι πρέπει να βγαίνει ο λογαριασμός. Να συμφωνήσουμε σε αυτό;

Τάκης Χατζής: Αυτό το ακούτε που σας είπα; Αυτό είναι σοβαρό τώρα.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Θα έρθω και σε αυτό γιατί θα απαντήσω στην ουσία του ερωτήματός σας.

Τάκης Χατζής: Σας βλέπω ότι συνέχεια μου το πάτε από το πλάι.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Το πρώτο στο οποίο συμφωνούμε, φαντάζομαι όλοι, είναι ότι πρέπει να βγαίνει ο λογαριασμός και ότι δεν θέλουμε να ξαναζήσουμε ποτέ χρεοκοπία, όπως αυτή την οποία περάσαμε, μια πολύ δύσκολη δεκαετία, και ακόμα μας καταδιώκει. Το δεύτερο το οποίο πρέπει να συμφωνήσουμε...

Τάκης Χατζής: Φταίνε πολλές προηγούμενες κυβερνήσεις, και δικές σας και των άλλων.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Το δεύτερο στο οποίο πρέπει να συμφωνήσουμε είναι ότι αυτή η κυβέρνηση κάνει τέτοια κοινωνική πολιτική. Γιατί; Διότι όταν ο κατώτατος μισθός αυξάνει περισσότερο από τον μέσο μισθό, αυτό τι σημαίνει; Ότι η προτεραιότητά μου είναι σε αυτόν που το έχει περισσότερο ανάγκη. Όταν εμείς αυτή τη στιγμή...

Τάκης Χατζής: Δεν είπαμε για κοινωνική πολιτική, κ. Πρόεδρε. Εγώ σας μίλησα για να γίνει ανακατανομή του εισοδήματος, αναδιανομή. Δεν σας λέω για τον κατώτατο τώρα. Μου λέτε άλλο.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Για να τελειώσω, γιατί, δεν φορολογήσαμε υπερκέρδη των εταιρειών ενέργειας για να στηρίξουμε τους λογαριασμούς ρεύματος των πολιτών;

Αυτή τη στιγμή τα επιδόματα του ΟΠΕΚΑ, τα οποία θέλουμε να τα εξορθολογίσουμε ώστε να παίρνουν περισσότερα αυτοί που έχουν πραγματική ανάγκη. Επίδομα στέγης, επίδομα παιδιού, επιδόματα αναπηρίας, όλα αυτά είναι επιδόματα τα οποία κατευθύνονται σε αυτούς που το έχουν περισσότερη ανάγκη. Μακάρι να είχαμε περισσότερα να δώσουμε. Όταν αναπτύσσεται η οικονομία και έχουμε περισσότερο πλούτο θα μπορέσουμε να δώσουμε και περισσότερα.

Τάκης Χατζής: Μα, συγγνώμη, με επιδοματική πολιτική θα ζήσουμε;

Κυριάκος Μητσοτάκης: Όχι.

Τάκης Χατζής: Δεν πρέπει να υπάρχει η βάση του «έχω το μισθό μου και ζω καλά»; Πρέπει να παίρνω επιδόματα;

Κυριάκος Μητσοτάκης: Μα αποφασίστε από ποια πλευρά θέλετε να μου ασκήσετε κριτική, γιατί από τη μια μου το λέτε έτσι, από την άλλη μου τα λέτε αλλιώς.

Τάκης Χατζής: Εγώ δημοσιογράφος είμαι, έχω την ελευθερία, κ. Πρόεδρε.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Εγώ λέω, κ. Χατζή, ότι αν η οικονομία μας δεν αναπτύσσεται γρήγορα, πολύ πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, δεν πρόκειται να υπάρχει πλούτος ο οποίος να δημιουργεί την προσδοκία στον πολίτη ότι την επόμενη μέρα θα ζήσει καλύτερα.

Και μιας και μου λέτε για επιδοματική πολιτική, θα σας πω εγώ ότι η καλύτερη επιδοματική πολιτική είναι η αναπτυξιακή πολιτική που δημιουργεί θέσεις εργασίας. Αυτή η κυβέρνηση δημιούργησε 500.000 νέες θέσεις εργασίας τα τελευταία πέντε χρόνια. Γι' αυτό δεν μιλάμε πολύ.

Τάκης Χατζής: Σε τι τομείς;

Κυριάκος Μητσοτάκης: Σε όλους τους τομείς. Και ο μέσος μισθός έχει αυξηθεί, στον τουρισμό, στην τεχνολογία, στις κατασκευές. Αυτό λένε, μισό λεπτό, αυτό λένε τα στοιχεία. Λοιπόν, η καλύτερη κοινωνική πολιτική είναι η πολιτική η οποία θα βγάλει έναν άνεργο από την ανεργία και θα του δώσει θέση εργασίας.

Τάκης Χατζής: Να ξαναμοιραστεί ο πλούτος, λέει η αντιπολίτευση.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Πώς θα ξαναμοιραστεί; Να μας πει. Τι θέλει να κάνουμε;

Τάκης Χατζής: Εντάξει, αυτοί είναι αριστεροί. Εσείς δεν είστε.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Εγώ δεν είμαι αριστερός. Εγώ πιστεύω στη δυνατότητα της ελεύθερης οικονομίας να δημιουργεί πλούτο και πιστεύω στην υποχρέωση του κράτους να κάνει μια λελογισμένη αναδιανομή προς όφελος αυτών που έχουν περισσότερο ανάγκη.

Τάκης Χατζής: Ναι, πάντως φίλος μου που είναι...

Κυριάκος Μητσοτάκης: Δεν είμαι ούτε σοσιαλιστής, ούτε κομμουνιστής. Είμαι ένας κεντροδεξιός, φιλελεύθερος, προοδευτικός πολιτικός.

Τάκης Χατζής: Ένας φίλος μου στην Πάρο, ο οποίος έχει κατάστημα υγειονομικού ενδιαφέροντος, που σας παρακολουθεί με τα επιδόματα και τα λοιπά, μου λέει: «είναι κομμουνιστής ο Κυριάκος;».

Κυριάκος Μητσοτάκης: Όχι.

Τάκης Χατζής: Του λέω, δεν έγινε ακόμα. «Γιατί θα πάρει τη δουλειά του Κουτσούμπα», μου λέει, «σε λίγο». Γιατί με τα επιδόματα, θέλω να πω, δεν γίνεται η δουλειά. Πρέπει να έχει ο άλλος τον μισθό του, κ. Πρόεδρε. Εσείς δεν θα νιώθετε άνετα αν έχετε τον μισθό σας αντί να είστε «πάρε 50 τώρα, πάρε 100 τώρα...», δεν πάει έτσι...

Κυριάκος Μητσοτάκης: Ξέρετε τι θέλω; Πηγαίνετε πείτε το αυτό σε μια μονογονεϊκή οικογένεια η οποία παίρνει επίδομα ενοικίου.

Τάκης Χατζής: Δεν μιλάμε γι' αυτές τις περιπτώσεις τώρα.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Μα μισό λεπτό τώρα, εκεί δίνουμε τα επιδόματα.

Εσείς αναφέρεστε σε κάτι άλλο, το οποίο όντως με απασχολεί πολύ, και να απαντήσω στον φίλο σας τον Παριανό λέγοντας του ξεκάθαρα ότι αυτό το οποίο δεν πρέπει ποτέ να γίνεται είναι κάποιος ο οποίος να μπορεί να βρει δουλειά να αισθάνεται ότι μπορεί να την βγάλει πέρα με επιδόματα. Αυτό δεν πρόκειται...

Τάκης Χατζής: Αυτό είναι το θέμα.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Αυτό, επειδή έχουμε μιλήσει για μια σημαντική παρέμβαση...

Τάκης Χατζής: Σας είπα τι δουλειά έχει; Για να καταλάβετε...

Κυριάκος Μητσοτάκης: Λοιπόν, επειδή θέλουμε να κάνουμε μια σημαντική παρέμβαση και στο επίδομα ανεργίας, αυτό είναι ανεπίτρεπτο. Αν κάποιος μπορεί να δουλέψει, πρέπει να μπορεί να βρίσκει δουλειά. Δεν πρέπει να την βγάξει με μια σειρά από επιδόματα και τελικά...

Τάκης Χατζής: Γίνεται.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Σε έναν βαθμό, ναι. Και γι' αυτό και...

Τάκης Χατζής: Αφήστε τα μαύρα.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Και γι' αυτό... σιγά - σιγά, ένα - ένα.

Τάκης Χατζής: Με πιάνει πονοκέφαλος με τα μαύρα.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Ένα - ένα. Λοιπόν, μαύρα.

Τάκης Χατζής: Μαύρα και άραχνα.

Αθηναίς Νέγκα: Είναι υψηλές οι κρατήσεις.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Μισό λεπτό. Γι' αυτό και επιμείναμε στη μείωση των ασφαλιστικών εισφορών, αλλά...

Αθηναίς Νέγκα: Φτάνει μια μονάδα;

Κυριάκος Μητσοτάκης: Τόσο μπορούμε. Θέλουμε κι άλλο, αλλά τόσο μπορούμε αυτή τη στιγμή.

Τάκης Χατζής: Μια μονάδα είναι λίγο τώρα.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Είναι λίγο, αλλά βάλτε και άλλες πέντε που έχουμε μειώσει. Μην τα ξεχνάτε. Έξι μονάδες.

Αθηναίς Νέγκα: Ξέρετε, σε πολλά επαγγέλματα και σε μισθούς που είναι πιο μέσοι μισθοί, είναι σχεδόν ένας μισθός. Δηλαδή, είναι λεφτά που θα μπορούσαν...

Τάκης Χατζής: Τον χρόνο, λέει.

Αθηναΐς Νέγκα: Ναι, δεν μπορούμε να έχουμε μηδενικές κρατήσεις. Αλλά είναι λεφτά τα οποία θα έπεφταν στην αγορά.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Ναι, αλλά είναι και το...

Αθηναΐς Νέγκα: Θα αγοράζαμε σπίτια...

Κυριάκος Μητσοτάκης: Αλλά είναι και ανταποδοτικές οι κρατήσεις.

Να πω, όμως, και κάτι ακόμα το οποίο έχει σημασία, μιας και εσείς είστε εκπομπή που παίρνετε πολλά μηνύματα. Ψηφιακή κάρτα εργασίας. Θυμάστε ότι την επιβάλαμε με πολλές αντιδράσεις. Γιατί τη θέλαμε την ψηφιακή κάρτα εργασίας; Τη θέλαμε για να μπορούν να δηλώνονται οι υπερωρίες και να μπορεί να εισπράττει ο εργαζόμενος αυτά τα οποία πραγματικά δουλεύει.

Τι είδαμε με το που επιβάλαμε την ψηφιακή κάρτα εργασίας; Ότι αυξήθηκαν σημαντικά οι δηλωμένες υπερωρίες. Αυτό σημαίνει ότι κάποιοι συμπολίτες μας που τους εκμεταλλεύονταν εργοδότες, δεν μπορούν πια να το κάνουν γιατί πρέπει να δηλώσουν τις υπερωρίες.

Το ίδιο κάναμε και με τους συνταξιούχους. Από τη στιγμή που αφαιρέσαμε την παρακράτηση της σύνταξης 30%, είδαμε 200.000 συμπολίτες μας οι οποίοι πια μπήκαν στην πλατφόρμα και δουλεύουν νόμιμα, κάποιοι από επιλογή, κάποιοι από ανάγκη. Αλλά αντιμετωπίσαμε το ζήτημα, γιατί θέσατε ένα σημαντικό ζήτημα: το ζήτημα της ημινόμιμης ή της παράνομης εργασίας.

Τάκης Χατζής: Υπάρχουν μαύρα τώρα. Ένα παράδειγμα να σας πω για να το καταλάβετε και να το ψάξετε. Σε νησί πάλι, έτσι; Πληρώνει ο καταστηματούχος κάποια ενοίκια στα δωμάτια των υπαλλήλων που θα πάνε το καλοκαίρι να δουλέψουν. Είναι υποχρεωμένος, 30.000 ευρώ του

κοστίζει αυτό. Του λέω «εντάξει, είναι ένα έξοδο». «Όχι», μου λέει, «πρόσεξε, αυτός που μου νοικιάζει τα δωμάτια, η απόδειξη που μου δίνει είναι 2.000, τα υπόλοιπα 28.000 πρέπει να τα βάλω μαύρα».

Κυριάκος Μητσοτάκης: Μην μου τα λέτε αυτά, γιατί θα στείλουμε την ΑΑΔΕ στο νησί στο οποίο ξέρω ότι παραθερίζετε και μετά θα σας κυνηγάνε εκεί για τους ελέγχους τους οποίους κάνουμε.

Τάκης Χατζής: Όχι, να κάνετε.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Να πω και κάτι ακόμα. Κάνουμε μία μεγάλη προσπάθεια να μπορέσουμε να συνδέσουμε τις βάσεις δεδομένων για να αντιμετωπίσουμε τη φοροδιαφυγή. Και, ξέρετε, τρώμε κριτική γι' αυτό.

Τα αποτελέσματα, όμως, είναι εξαιρετικά θετικά, γι' αυτό και έχουμε περιορίσει σε έναν βαθμό τη διακίνηση... Προφανώς δεν μιλάμε τώρα ότι μπορεί να εξαφανίσει κανείς το μαύρο χρήμα από τη μία στιγμή στην άλλη, εξάλλου υπάρχει και σε όλες τις οικονομίες του κόσμου. Όμως, έχει γίνει μια σημαντική προσπάθεια καταπολέμησης της φοροδιαφυγής και της εισφοροδιαφυγής που έχει ήδη αποτελέσματα στην πράξη.

Τάκης Χατζής: Χρειάζεται και τους εφοριακούς ελέγχους, χρειάζονται και οικονομικοί έλεγχοι. Οικονομολόγος, τα ξέρετε πολύ καλύτερα από μένα. Να πάει ένας σε ένα σπίτι, να του πει «έλα εδώ, είσαι ελεύθερος επαγγελματίας, δηλώνεις 5.000 τον χρόνο. Για να δούμε, ρε μεγάλε, πού μένεις; Τι δουλειά κάνεις; Πόσα παιδιά έχεις; Πάνε σχολείο; Δεν πάνε; Έχεις αυτοκίνητο; Δηλαδή, τι δηλώνεις 5.000 τον χρόνο όταν έχεις όλο αυτό; Δεν γίνεται, με κλέβεις». Δεν πάνε.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Όταν θα έχετε, λοιπόν... Μισό λεπτό...

Τάκης Χατζής: Κάνουν εφοριακό έλεγχο, αυτός είναι οικονομικός έλεγχος.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Η πρώτη παρέμβαση την οποία κάναμε και ξέρετε ότι ήταν μία παρέμβαση για την οποία εισπράξαμε σημαντικό πολιτικό κόστος, αφορά τον τρόπο φορολόγησης των ελεύθερων επαγγελματιών.

Αθηναΐς Νέγκα: Μία ωραία καινοτομία της φετινής σχολικής χρονιάς είναι το ψηφιακό φροντιστήριο, 16, νομίζω, του μήνα κάνει πρεμιέρα. Συγχρόνως, βέβαια, είναι σαν να παραδέχεται η κυβέρνηση ότι χρειάζεται φροντιστήριο.

Εάν δουλέψει το ψηφιακό φροντιστήριο σωθήκαμε, εάν όμως δεν φτάσει για όλους τους μαθητές, δεν μπει δηλαδή σε εφαρμογή άμεσα, σημαίνει ότι θα συνεχίσουν να πληρώνουν οι γονείς με αρκετά χρήματα και να φορτώνονται με πολλή δουλειά οι μαθητές.

Θα φτάσουμε ποτέ στο σημείο να έχουμε πραγματικά δωρεάν παιδεία στην Ελλάδα; Γιατί είναι ένα από τα θέματα που μας βάζει πίσω. Δεν μπορούμε να λέμε ότι έχουμε πραγματικά δωρεάν παιδεία, όταν ένα παιδί για να μπει στο πανεπιστήμιο χρειάζεται χιλιάδες ευρώ σε παραπαιδεία για αρκετά χρόνια, για δύο - τρία χρόνια, ίσως και για όλο το Λύκειο.

Τάκης Χατζής: Μαύρα, έτσι; Τα ξέρετε τώρα, τι λέμε;

Κυριάκος Μητσοτάκης: Λοιπόν, ο τρόπος με τον οποίο τα παιδιά μπαίνουν στο πανεπιστήμιο είναι ένα αντικείμενο πολύ μεγάλης συζήτησης. Οι πανελλαδικές εξετάσεις είναι ένα σύστημα αναμφίβολα αδιάβλητο, αξιοκρατικό και δίκαιο.

Όμως, η πραγματικότητα έχει να κάνει με το γεγονός ότι το Λύκειο πια έχει μετατραπεί σε έναν μηχανισμό προετοιμασίας για τις πανελλαδικές εξετάσεις, με πρόσθετη, θα έλεγα, ανάγκη για υποστήριξη εκτός του σχολείου, που έχει οικονομικό κόστος.

Το πώς αντιμετωπίζεται αυτό δεν είναι εύκολο ερώτημα. Κάνουμε σοβαρές συζητήσεις για να μπορέσουμε να αποσυνδέσουμε το απολυτήριο του Λυκείου, με κάποιο τρόπο, από την είσοδο στα πανεπιστήμια. Όμως, κατά την άποψή μου, ένας μηχανισμός εξετάσεων όπως οι πανελλαδικές εξετάσεις θα χρειάζεται πάντα για να μπορούν τα παιδιά να μπαίνουν στα πανεπιστήμια.

Τάκης Χατζής: Άλλος τρόπος, όμως.

Αθηναΐς Νέγκα: Και παντού υπάρχει, αλλά δεν υπάρχει παντού παραπαιδεία.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Δεν υπάρχει παντού. Το ψηφιακό φροντιστήριο δεν θα λύσει το πρόβλημα από τη μια στιγμή στην άλλη, είναι όμως ένα πρώτο βήμα παροχής μιας δωρεάν υπηρεσίας για παιδιά οικογενειών που μπορεί να μην έχουν την οικονομική δυνατότητα να πάνε σε φροντιστήριο.

Να δούμε, όσο πιο καλό είναι το ψηφιακό φροντιστήριο, τόσο περισσότερο θα ανταγωνίζεται τα κανονικά φροντιστήρια και σίγουρα είναι και μία μεγάλη βοήθεια, κα Νέγκα, για τα παιδιά σε δυσπρόσιτες περιοχές, σε χωριά, που μπορεί να πρέπει να φεύγουν και να κάνουν μία ώρα την ημέρα δρόμο για να πάνε στο φροντιστήριο που μπορεί να είναι στην κοντινότερη πόλη.

Τάκης Χατζής: Μάλιστα. Θέλω να πάμε σε ορισμένα ερωτήματα ακροατών, για να μην τους απογοητεύσουμε, γιατί έχει ήδη περάσει η ώρα. «Ρωτήστε τον κ. Πρωθυπουργό», λέει ο Νίκος Μαραγκουδάκης, πατριώτης σας, «πώς είναι δυνατόν ένα ορεινό χωριό του νομού Χανίων να έχει μεγαλύτερες αντικειμενικές αξίες στα ακίνητα από ό,τι στην παραλία;».

Κυριάκος Μητσοτάκης: Σε ποιο χωριό είναι αυτό;

Τάκης Χατζής: Ορίστε, Νίκος Μαραγκουδάκης. Να σας δώσω και το τηλέφωνο να τον πάρει εκεί ένας δικός σας.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Δεν το ξέρω το θέμα. Ξέρω ότι η άσκηση προσδιορισμού των αντικειμενικών αξιών είναι εξαιρετικά σύνθετη και διαρκής. Και προφανώς πρέπει μονίμως να επικαιροποιείται.

Τάκης Χατζής: Είναι θέμα αυτό, συμβαίνει αυτό. Γιατί υπάρχει ο αλγόριθμος που βγάζει και τα λοιπά και μπορεί να γίνει λάθος.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Ναι, θα αναζητήσω το χωριό.

Τάκης Χατζής: Νίκο Μαραγκουδάκη, αναλαμβάνει ο ίδιος, έτσι; Να ξέρεις. Με τον Κυριάκο Μητσοτάκη να τα βάλεις, τον πατριώτη σου, εγώ είμαι από την Πάτρα.

«Έγινα ελεύθερος επαγγελματίας για να βοηθήσω το οικογενειακό εισόδημα», λέει ο Αναστάσιος, «της ελευθέρου επαγγελματίας της συζύγου μου τσοντάροντας κάτι λίγα στην οικογένεια και διασφαλίζοντας τα ένσημά μου καθώς κρατάω τα παιδιά και βοηθάω τους γονείς. Ξαφνικά το κράτος με αυτό που έκανε για τους ελεύθερους επαγγελματίες με διέλυσε», λέει.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Μισό λεπτό, αυτό είναι κάτι το οποίο το ακούμε πολλές φορές.

Τάκης Χατζής: Το ακούτε κάθε μέρα, όχι πολλές φορές.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Αλλά τι είπαμε εμείς; Είπαμε ότι για να είναι κάποιος ελεύθερος επαγγελματίας, θεωρούμε ότι πρέπει κατ' ελάχιστο να μπορεί να βγάζει αυτά τα οποία θα έβγαζε κάποιος ο οποίος εργάζεται στον κατώτατο μισθό.

Και πράγματι, αυτή ήταν και η λογική του τεκμαρτού εισοδήματος για τους ελεύθερους επαγγελματίες, η οποία θέλω να σας θυμίσω ότι δεν αμφισβητήθηκε από πολλούς, διότι ο κάθε ελεύθερος επαγγελματίας έχει τη δυνατότητα να πάει να δηλώσει στη Εφορία «εγώ πιστεύω ότι με αδικείς, εγώ βγάζω πολύ λιγότερα, έλα κάνε μου έλεγχο να αποδείξεις ότι πραγματικά...»

Τάκης Χατζής: Τώρα, μισό λεπτό, γίνονται αυτά στην Ελλάδα;

Κυριάκος Μητσοτάκης: Γιατί δεν γίνονται; Κάποιοι συμπολίτες μας...

Τάκης Χατζής: Αφού το κράτος μάς βλέπει καχύποπτα. Αφού το ξέρετε αυτό, το ζείτε, έχετε εργαστεί στην τράπεζα, γνωρίζετε. Είναι δυνατόν εμένα να έρθει ο εφοριακός και να με δει έντιμο; Θα με δει καχύποπτα, «κάτι κάνεις, να δω και αυτό»...

Κυριάκος Μητσοτάκης: Σας φαίνεται λογικό ένας μεγάλος αριθμός ελεύθερων επαγγελματιών να δηλώνει ότι ζει με 250 και 300 ευρώ το μήνα;

Τάκης Χατζής: Όχι, όχι. Γιατί σας είπα προηγουμένως ο οικονομικός έλεγχος;

Κυριάκος Μητσοτάκης: Δώσατε μόνος σας την απάντηση. Τώρα πρέπει να με αποδεσμεύσετε, όμως, γιατί είπαμε ότι θα κάνουμε μία ώρα συζήτηση.

Τάκης Χατζής: Η τελευταία ερώτηση για τις Ηνωμένες Πολιτείες. Προτελευταία είναι αυτή γιατί έχω μια τελευταία. Θα καθυστερήσουμε λίγο το δελτίο ειδήσεων, προτελευταία.

Αθηναΐς Νέγκα: Kamala Harris, Donald Trump, θέλουμε ένα σχόλιο δικό σας. Έγινε και το debate προχθές. Πώς το βλέπετε όλο αυτό;

Κυριάκος Μητσοτάκης: Και εμείς κάνουμε debate, αλλά δυστυχώς είναι τόσο αποστειρωμένα που είναι πολύ καλύτερες οι συζητήσεις που κάνουμε εδώ, ζωντανές στο στούντιο, γιατί το καλύτερο debate είναι αυτό που κάνουμε ζωντανά με τους ακροατές.

Βλέπετε ότι αυτά τα γεγονότα έχουν μεγάλη σημασία. Νομίζω ότι υπήρξε κατά τεκμήριο ένας ξεκάθαρος νικητής. Από εκεί και πέρα...

Αθηναΐς Νέγκα: Λέτε για την Kamala;

Κυριάκος Μητσοτάκης: Ναι. Από εκεί και πέρα εμείς, όπως καταλαβαίνετε, δεν μπορούμε να εκφέρουμε άποψη για το τι θα γίνει στις Ηνωμένες Πολιτείες. Θα συνεργαστούμε με όποιον ή όποια επιλέξουν οι Αμερικανοί πολίτες ότι πρέπει να είναι ο επόμενος...

Τάκης Χατζής: Διπλωματική απάντηση. Δεν λέει τι πιστεύει, λέει τι θα κάνει.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Σας θυμίζω ότι εγώ έχω συνεργαστεί και με τον Πρόεδρο Trump και με τον Πρόεδρο Biden.

Τάκης Χατζής: Δεν είναι καλύτερη η Kamala;

Κυριάκος Μητσοτάκης: Πάμε στην τελευταία ερώτηση.

Τάκης Χατζής: Α, βλέπετε τι άνθρωπος είναι;

Αθηναΐς Νέγκα: Καθόλου, ούτε να μας πει για το debate...

Τάκης Χατζής: Δηλαδή εμείς να μην βγάλουμε είδηση, κάτσαμε τώρα δύο ώρες εδώ και απαντάγαμε στους ακροατές. Έχεις ειδήσεις εκεί; Έβγαλε πολλές. Εντάξει.

Και ένα τελευταίο ερώτημα: τι γίνεται με τους Τούρκους και με τα ελληνοτουρκικά; Κύριε Πρόεδρε, η «Sabah» έγραφε ότι είστε ένας από τους αρχιτέκτονες της καλής σχέσης, αλλά παρόλα αυτά κάνετε δηλώσεις ότι εξοπλιζόμαστε απέναντι στην Τουρκία, γιατί η Τουρκία είναι το πρόβλημα» κλπ.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Και γιατί δεν μπορούν να γίνονται και τα δύο; Η Ελλάδα οφείλει να επενδύει στις Ένοπλες Δυνάμεις της, όπως αυτή η κυβέρνηση έχει κάνει πολύ συστηματικά εδώ και μια πενταετία και έχουμε καλύψει ένα πολύ μεγάλο χαμένο έδαφος. Για να μην σας πω...

Τάκης Χατζής: Φοβόμαστε τους Τούρκους, κ. Πρόεδρε;

Κυριάκος Μητσοτάκης: Η Ελλάδα πρέπει να είναι σε θέση να υπερασπιστεί την κυριαρχία της και τα κυριαρχικά της δικαιώματα ανά πάσα στιγμή.

Τάκης Χατζής: Άλλο ρώτησα. Φοβόμαστε τους Τούρκους με αυτή τη ρητορική που ασκείται αυτή την ώρα, ναι ή όχι;

Κυριάκος Μητσοτάκης: Και πρέπει να σας πω, επίσης, ότι όσο πιο ισχυρή είναι η Ελλάδα αμυντικά, με τόσο μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση κάθεται στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων.

Θα εξακολουθούμε πάντα να μιλάμε με την Τουρκία. Παρά το γεγονός ότι έχουμε δει μια εξομάλυνση σε αρκετά επίπεδα, θα έλεγα ο πυρήνας του τουρκικού αναθεωρητισμού δεν έχει αλλάξει.

Και πρέπει να σας πω ξανά ότι η χώρα δεν πρόκειται να κάνει καμία έκπτωση από το εξοπλιστικό της πρόγραμμα, το οποίο εξάλλου πληρώνει ο Έλληνας φορολογούμενος.

Τάκης Χατζής: Φυσικά, γι' αυτό σας έλεγα για τους στρατιωτικούς νωρίτερα.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Αλλά η υπεράσπιση της ελευθερίας μας είναι η πρώτη και αδιαπραγμάτευτη προτεραιότητα, νομίζω, οποιασδήποτε Ελληνικής Κυβέρνησης.

Τάκης Χατζής: Μάλιστα. Φοβόμαστε την Τουρκία;

Κυριάκος Μητσοτάκης: Δεν φοβόμαστε κανέναν.

Τάκης Χατζής: Λέω, είναι ένα θέμα η Τουρκία που μας αναγκάζει να κάνουμε εξοπλισμούς και η ρητορική τους;

Κυριάκος Μητσοτάκης: Εσείς τι λέτε;

Τάκης Χατζής: Εσείς τι λέτε;

Κυριάκος Μητσοτάκης: Προφανώς, το γεγονός ότι έχουμε απέναντί μας και είχαμε πάντα, δεν είναι τωρινό το θέμα, έναν γείτονα πολύ μεγαλύτερο από εμάς με τον οποίο έχουμε μια σύνθετη σχέση είναι κάτι το οποίο μας υποχρεώνει, όχι τώρα, εδώ και πολλές δεκαετίες, να ξοδεύουμε πολλά περισσότερα χρήματα στην άμυνά μας από ό,τι ενδεχομένως μια κεντροευρωπαϊκή χώρα, η οποία έχει πολύ πιο φιλικούς γείτονες.

Τάκης Χατζής: Να σας ευχαριστήσουμε καταρχάς που ήρθατε πάρα πολύ, αλλά κάντε και μια δέσμευση γι' αυτούς τους έρμους τους πυροσβέστες ότι θα τους δώσετε κάτι παραπάνω.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Θα κάνουμε το καλύτερο.

Τάκης Χατζής: Στους νοσηλευτές και στις νοσηλεύτριες. Τους χειροκροτείτε, τους πετάτε γαρύφαλλα, δώστε και κανένα φράγκο, βάλτε τους στα βαρέα και ανθυγιεινά. Το λέω δηλαδή ανθρώπινα, καταλάβετε; Επικαλούμαι την ανθρωπιά. Το ξέρω γιατί πάω σε νοσοκομεία. Εγώ πάω σε δημόσιο νοσοκομείο.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Οι μεγαλύτερες αυξήσεις που έχουν δοθεί ποσοστιαία...

Τάκης Χατζής: Όχι, άλλο λέω. Βαρέα και ανθυγιεινά, λέω.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Αφήστε να τελειώσω, δεν με αφήνετε και να φύγω. Λοιπόν, οι μεγαλύτερες αυξήσεις που έχουμε δώσει, γιατί τις δώσαμε πριν τις αυξήσεις που δώσαμε συνολικά, είναι οι αυξήσεις στο υγειονομικό προσωπικό.

Παραδείγματος χάρη, ικανοποιήσαμε ένα ακόμα πάγιο αίτημα των γιατρών που κάνουν εφημερίες, που είναι η αυτοτελής φορολόγηση.

Τάκης Χατζής: Εντάξει, τα είπαμε αυτά.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Βάλτε τα όλα αυτά μαζί. Δεν είναι λίγα.

Τάκης Χατζής: Εγώ τι σας είπα; Για τα βαρέα και ανθυγιεινά στις δύο αυτές κατηγορίες. Πείτε μια καλή κουβέντα τώρα που είναι ευκαιρία να καταλάβουν και οι άνθρωποι ότι κάτι βγάλαμε εδώ που ήρθατε.

Κυριάκος Μητσοτάκης: Όταν μπορούμε να κάνουμε περισσότερα θα τα κάνουμε.

Τάκης Χατζής: Πότε θα μπορείτε;

Κυριάκος Μητσοτάκης: Θα τα πούμε στην επόμενη συνέντευξή μας.

Αθηναΐς Νέγκα: Να μας έρχεστε. Καλή σας ημέρα.

Τάκης Χατζής: Ευχαριστούμε.